

„Aušra“ Nr. 42(82)

Kryžių kalnas

S. ČYZYS

(Tęsinys)

Mes matome kryžius pakelėse, kapuose, bet tokio jausmo nepatiriame, koks mus apima Kryžių kalne, stovint tarp nesuskaičiuojamų kryžių.

Kas čia atnešė ir pastatė pirmą kryžių — niekas nežino, ir be abejojimo, niekas nesusižino. Bet dabar žmonės jaučia, kad šioje vietoje jų maldos ir prašymai greičiau išklaunami, kad ši vieta — Dievo maloni vieta.

Ir pradėjo žmonės nešti į čia savo gyvenimo kryžius... Kieno prašymai buvo dideli ar išgalės didesnės, statė didelius medžio kryžius, o kas neišgalėjo — atnešė mažytį paprastą kryžių ir glaudė prie ano dižiojo kryžiaus, kad tie dideli ir maži prašymai būtų kartu išklaunami, tos nuosirdios padėkos priimamos.

Statė čia kryžius carinės priespaudos metais, statė naktimis, kad niekas nežinotų ir nematytų. Statė prašydami laisvės savo kraštui, kad grįžtų tremtiniai, už gimto žodžio skleidimą išvaryti į tolimą Sibirą, persekiojami už meilę savo tėvynei ir Bažnyčiai. Ir kilo kalne kryžiai šalia viens kito, kiekvienas iš jų buvo apgaubtas paslaptingumu, kiekvienas turėjo savo istoriją, kiekvienas buvo paminklas savitai kančiai. Nepatiko nei caro, nei kaizerio valdžioms šie kryžiai ir naikino, griovė juos, bet žmonės laikėsi savo — jie vėl statė kryžius, ir kalnas buvo tarsi jų troškimų simbolis, jų kančios paminklas.

Laisvės metais šis kalnas buvo gerbiamas, jo garsas skleidžiamas, o žmonės, tarsi nujausdami ateities pavojus,

lankė ir statė kryžius šjakt laisvai, dažnai su iškilme, su maldomis ir giesmėmis. Bet neilgai teko džiaugtis laisve, pasaulio įvykiai pasisuko tokia linkme, kad kiekvienas žmogus pajuto savo kryžiaus svorį.

Karas — kančios ir mirties metas. Ne vienas, kuris ir su pajuoka žiūrėjo į Kryžių kalno lankytojus, pamatė, kad tik kryžiuje žiba vilties kibirkštėlė. Ir vėl augo kalne kryžiai...

Kryžius statė liaudis, paprasti žmonės, bet tie kryžiai — tie liaudies įsitikinimai netiko „liaudies“ valdžiai ir įsakė tuos paprastus šventus liaudies paminklus sunaikinti...

Bet liaudis liko ištikima savo įsitikinimams ir vėl nežinia kas ir kokių tikslu pastatė čia kryžių, o tuojau šalia jo atsirado kitas ir dar kitas...

Pradžioje tokie, kuriuos slapta buvo galima atnešti, o vėliau tokie, kuriuos ir atvežti reikėjo. Prie kryžių atsirado užrašai, skelbia kokių tikslu jie pastatyti — „Už atgautą sveikatą“, „Už ramybę“, „Už taiką“, „Ačiū už progą čia apsilankyti“ ir už, už, už... Sunku būtų aprėpti tas intencijas, tikslus, troškimus, kurie paskatino žmones statyti čia kryžius...

Neužmirškime mes šio nuostabaus Kryžių kalno, aplankykime nors kartą savo gyvenime, nuneškime savo prašymų ar padėkos kryžių, ir savo prašymą įjunkime į visos mūsų tautos prašymą —

Dieve, globok mūsų tėvynei Lietuvai! Kad greičiau galėtume laisvai gyventi ir tikėti!

(Pabaiga)

Haiti sostinėje pareigas pradėjo eiti nauja, laikinoji vyriausybė. Centre naujasis valdžios vadas, generolas Henri Namphy.

Išvargęs popiežius grįžo į Vatikaną

Bombėjus. — Popiežiaus Jono Pauliaus II vizitas Indijoje baigėsi. Penktadienį jis aplankė Trichur miestą. Didžiulė procesija žygiavo paskui aštuonis išpuostus dramblis. Aikštėje, kur popiežius laikė Mišias, buvo apie pusę milijono žmonių. Vizitą palietė nenumatytas nelaimingas įvykis. Tiek žmonių, tiek popiežiaus, kurie šventas jautis — įsiutęs puolė žmones, kurie bėgdami lipo ant mūrinės sienos, ši neatlaikė svorio, sugriuvo ir užmušė vieną moterį, dar 22 sužeidė. Susigrūdime vienas indas įpuolė į šulinį ir prigriė.

Trichuro vietovė yra legendarinė, nes šioje vietoje iš jūros išlipo vienas iš Kristaus apaštalų — šv. Tomas, vadinamas „netikėliu, abejonjančiu“. Jis išsikėlė Indijoje 52-aisiais metais po Kristaus gimimo ir pradėjo skelbti Evangeliją. Popiežiaus pirmąsyk prabilo į minią vietinė malajalam kalba, pasakydamas kelis religinius eilėraščius. Trichure popiežius susitiko su sirų ortodoksų Bažnyčios Indijoje vadais ir jų primu Mar Baseliu Paulose II. Buvo kalbama apie bažnyčių vienybę.

Savo kalbose popiežius pabrėžė, kad pažanga neturėtų būti vien turtingųjų žmonių ar išsivysčiusių tautų privilegija. Pažangos palaima turėtų paliesti visus žmones. Popiežius pabrėžė ir visų religijų harmoningą santykiavimą. Jis pasakė: Mes skelbiame solidarumą su savo hindų ir islamo broliais ir seserimis ir kitų dvasinių tradicijų sekėjais. Visi mes esame pasiryžę dirbti, siekdami pasaulio, kuriame viešpatautų teisingumas, tiesa ir taika visiems, pasakė popiežius.

Paskutinis svečio sustojimas buvo Bombėje, kur popiežius pirmąsyk paminėjo gimimų kontrolės problemą. Jis nekritikavo Indijos vyriausybės, kuri yra pradėjusi gimdymų kontrolės programą. Indijoje šis klausimas labai jautrus. Buvusi premjė Indira Gandhi, pradėjusi kontrolės kampaniją 1977 m., net pralaimėjo rinkimus, liudijai pasipriešinus. Todėl popiežius atsargiai žodžiais priminė klausytojams, ką apie gimdymų kontrolę yra kalbėjęs Indijos herojus Mohandas Gandhi. Jis nepritarė nemoraliniam nubaudė mažesniems gimimų mažinimo veiksams. Jis

pasisakė už susivaldymo ir savęs kontroliavimo būdus. Popiežius pabrėžė, kad panašiai į šį klausimą žiūri ir Bažnyčia.

Bombėje popiežius susitiko ir posėdžiavo su Anglikonų Bažnyčios dvasine galva, Kanterburio arkivyskupu Robert Runcie. Popiežiaus palydovai neskelbia, apie ką buvo kalbama. Tai jau trečias popiežiaus ir arkivyskupo Runcie susitikimas.

Paskutinė popiežiaus sustojimo vieta buvo Poona mieste, netoli Bombėjus, kur popiežius pasakė kalbą 50,000 žmonių, susirinkusių į dvasinę seminariją. Jis ragino jaunus kunigus laikytis paprastai, kukliai, neimti visuomenės vadų vaidmenų. Brangiausias jų turtas yra Dievo pašaukimas, todėl visada laikykitės dvasinio, o ne pasaulietiško kelio, pasakė Jonas Paulius II.

Vakarų Vokietija pernai užsienio prekyboje turėjo 30,5 bil. dol. perteklių. Vokietijai daugiau pardavė, negu pirko užsienio.

Čilės prezidentas gen. A. Pinochet pakartojo, kad jis iš pareigų pasitrauks tik 1989 m., kai pasibaigs jo kadencija.

Sirijoje įvyko radikaliųjų palestiniečių grupių vadų suvažiavimas. Vadaai aptarė prieš Izraelį nukreiptą veiklos kursą. Sirijoje lankėsi Jordano premjeras Zaid al Rifai ir pakvietė Sirijos prezidentą Assadą atvykti į Jordaną.

Pietinio Jemeno premjeras paskelbė, jog jo vyriausybė eis senu draugystės su Sovietų Sąjunga keliu, nebus pakeitimų vidaus ar užsienio politikoje.

Britų spauda paskelbė, jog Vakaruose gautas pranešimas apie KGB slaptosios policijos valdininkų elgesį su akademiku Sacharovu. Gauta žinią, jog Sacharovas buvo kankinamas.

Italų spauda plačiai rašo apie italų šeimą Filippo ir Rita Favoino, kurie pasiprašė Sovietų Sąjungoje politinio prieglobsčio. Šeima tvirtina, kad jiems rusai duos namelį, parūpins darbą ir nekvaršins galvų televizijos reklamomis.

Seattle teismas, nubaudęs 5 „naujuosius nacius“ po 100 metų kalėjimo, kitus penkis nubaudė mažesniais bausmėmis, — po 40 metų.

TRUMPAI IŠ VISUR

New Yorke A and P parduotuvės išėmė iš lentynų Tylenol vaistus, nes viena moteris mirė nuo cianido, kuris buvo Tylenol kapsulėje. Pomirtiniame skrodime jos kraujui rasti nuodai. Reikalą tiria federalinė maisto ir vaistų administracija ir valstijos įstaigos. Kaip žinoma, nuo Tylenol kapsulės paslėptų nuodų 1982 m. Chicagoje ir aplinkose žuvo septyni asmenys.

Pietų Jemenas paskelbė, kad buvęs prezidentas Abdul Fattah Ismail žuvo pirmą sukilimo prieš prezidentą Ali Nassar Mohammed dieną.

Jordano karalienė Noor sekmadienį pagimdė dukterį, princesę Raya. Karalius Hussein dabar turi du sūnus ir dvi dukteris iš šios žmonos, kurią vedė 1978 m. birželio mėn. Trys sūnūs ir keturios dukterys liko iš trijų ankstyvesnių vedybų.

Sausio mėn. Amerikoje bedarbių skaičius sumažėjo, siekė 6,7 nuos.

Kanados Albertos provincijoje susidūrė prekinis ir keleivinis traukiniai, žuvo 37 asmenys, nuo bėgų nuėjo 85 vagonai.

Buvusiam prez. Carteriui Nikaragvoje pavyko išsiderėti dviejų politinių kalinių paleidimą. Sekmadienį jis išklaušė Mišų katalikų katedroje, kurios lankytojai sustoję plojo, Carteriui atvykus.

Nigerijos valdžia uždraudė JAV judėjimą musulmonų vadui Farrakhanui sakyti kalbą jo gerbėjų susirinkime.

Peru prezidentas paskelbė pavojaus stovį. Praėjusią savaitę sostinėje komunistai susprogdino 22 bombas.

Federalinė aviacijos administracija sustabdė 10 bendrovės Arrow Air lėktuvų skraidymus, nes rasta, kad lėktuvuose buvo naudojamos senos atsarginės dalys, gamintos kitų modelių lėktuvams. Karo aviacija, sužinojusi apie tai, laikinai nutraukė tos bendrovės lėktuvų samdymą kariuomenės reikams. Gruodžio 12 d., kaip žinoma, tos bendrovės lėktuvas nukrito su kareiviais Kanadoje. Nelaimėje žuvo 248 kariai.

Pietų Afrikoje kalbama, jog baltųjų valdžia greit iš kalėjimų paleis Nacionalinio Afrikos kongreso vadą Nelson Madelą. Jis bus išstremtas į kaimyninę Zambiją.

VLIKO žodis Vasario 16 proga

Vasario 16 dieną prieš 68 metus Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvos valstybės atstatymą demokratiniomis pagrindais. Lietuvos žmonių pasiaukojimu šalies nepriklausomybė buvo įgyvendinta. Tačiau neilgai džiaugėmės laisvos Lietuvos gyvenimu: ji vėl tapo Sovietų Sąjungos ir nacių Vokietijos suokalbės auka, ir šiandien Lietuva neša sunkų sovietinės okupacijos jungą.

Nepaisant to, Lietuvos žmonės įvairiais būdais priešinas primestam režimui bei svetimai ideologijai, ir stengiasi išlaikyti savo kultūrą bei tautinę tapatybę.

Šitas Lietuvos žmonių pastangas stebi laisvojo pasaulio valstybės bei lietuvių išeivija ir stengiasi jiems padėti.

Jungtinių Valstybių Kongresas pernai, kaip ir jau daugelį metų, surengė Vasario 16 minėjimą, kurio metu eilė kongreso narių savo kalbose išskėlė Lietuvos žmonių priespaudą sovietų okupacijai. Prezidentas Reaganas tą dieną paskelbė proklamaciją, kurioje pareiškė viltį, kad laisvė Lietuvai bus vėl sugrąžinta. Valstybės sekretorius George Shultz, kaip ir

kiekvienais metais, pasiuntė Lietuvos diplomatiniam atstovui, Lietuvos pasiuntinybės Charge d'Affaires dr. Stasiui A. Bačkui sveikinimą, kuriame pažymėjo, kad Jungtinės Valstybės yra įsipareigojusios laikytis principo, kad Pabaltijo žmonės turi turėti laisvę nuspręsti savo likimą be svetimųjų kišimosi. Prezidentas Reaganas birželio 14 paskelbė Pabaltijo Laisvės dieną, atžymėdamas 45 metų sukaktį nuo to laiko, kai Jungtinės Valstybės atsisako pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimą į Sovietų Sąjungą, ir primindamas žiaurias Pabaltijo žmonių deportacijas Sovietų Sąjungon 1941 birželio 14-17 dienomis.

Kanados vyriausybė, atsakydama į pasaulio lietuvių religinio kongreso manifestą, pareiškė: „Kanados laikysena Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių atžvilgiu yra aiški: mes nepripažįstame de jure Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimo Sovietų Sąjungon. Tokio nusistatymo buvo tvirtai laikomasi per pastaruosius 40 metų“.

Sveicarijos vyriausybė, atsakydama į Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto valdybos pirmininko dr. Kazio Bobelio laišką taip pažymėjo: „Sveicarija niekada nepripažino trijų Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, ir neketina atsisakyti šio nusistatymo“.

(Bus daugiau)

Filipinų seimas ieško laimėtojo

Manila. — Filipinų parlamentas susirinko svarstyti klausimo: kas laimėjo prezidento rinkimus. Prezidento Marcos partija turi asmenybę, kurią laimėjo dauguma, iš 192 narių jo klausio 124. Opozicijos kandidatė Corazon Aquino skelbia, kad ji laimėjo rinkimus. Jai pritaria nepriklausomų piliečių, rinkimų stebėtojų sąjunga „Namfrel“. Valdžios paskirtos balsų skaičiavimo komisijos tvirtina, kad Marcos gavo 450,000 balsų daugiau.

Gali įvykti, kad laimėjusiais gali būti pripažinti: prezidento Marcos, o viceprezidentu — Corazon Aquino partneris viceprezidento vieton — Salvador Laurel. Pati Corazon pasakė, kad ji irgi duosianti priesaiką prezidento pareigoms, nors tas ceremonijas tektų atlikti slapta kokiame parke. Tada Filipinai turėtų du prezidentus, dvi vyriausybes. Aquino skelbia, kad balsavimas buvo neteisingas, balsai buvo vagiami. Jai linkęs pritarti ir oficialios JAV stebėtojų grupės vadas — senatorius Richard Lugar.

Komunistinė Kinija paskelbė, jog užsienio prekyba pernai davė valstybei 7,6 bil. dol. deficitą.

Pietų Afrikos vyriausybė atšaukė pavojaus stovį septyniose (iš 30) provincijose, nes padėtis ten sunormalėjo.

Italijoje prasidėjo trejus metus ruoštas organizuotos mafijos gaujos teismas, kuriame 474 „mafiozai“ kaltinami įvairiais nusikaltimais.

Libijos aviacija ir karo laivynas pradėjo manevrus Viduržemio jūros pakraščiuose. Tuo Libija atsako į JAV karo laivyno „provokacijas“.

Komunistai Čilėje puolė valdžios įstaigas, naftos sandėlius ir susprogdino elektros liniją į sostinę Santiago.

Kaimynai siūlo taikos planą

Washingtonas. — Pietų Amerikos Kontadoras grupė sustabdžius darbą, taikos Centrinėje Amerikoje pradėjo ieškoti kita, astūnių valstybių grupė: Kolumbijos, Meksikos, Panamos, Venecuelos, Argentinos, Brazilijos, Peru ir Urugvajaus. Tų šalių užsienio reikalų ministeriai pirmadienį lankėsi Washingtone pas sekretorių Shultzą ir iškėlė jam savo rekomendacijas.

Ši „Karaballeda“ grupės iniciatyva reikalauja sustabdyti JAV paramą Nikaragvos valdžios priešams, siūlo atgaivinti derybas su Nikaragvos vyriausybe. Planas siūlo atitraukti iš Centro Amerikos šalių visus karinius užsienio patarėjus: amerikiečius iš Salvadoro, kubiečius iš Nikaragvos. Siūloma sustabdyti visus kariuomenės manevrus, sustabdyti kariuomenių didinimą, užsienio karių bazių steigimą ar plėtimą. Visos Centro Amerikos šalys raginamos gerbti žmogaus teises, pripažinti politinį pluralizmą, gerbti laisvo apsisprendimo principus ir teritorinį suverenumą.

KALENDORIUS

Vasario 12 d.: Pelenų diena. Modestas, Eulalija, Gintenis, Deimantė.

Vasario 13 d.: Benignas, Maura, Algaudas, Raudė.

ORAS

Saulė teka 6:52, leidžiasi 5:19.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 15 l., naktį 3 l.

Carteris Salvadore

San Salvador. — Buvęs prezidentas Carteris su žmona atvyko į Salvadorą, kur jį sutiko piktos dešiniųjų grupių demonstracijos. Plakatuose buvo siūloma Carteriui „važiuoti namo“ ir pranešama, kad „Salvadoras nekenčia Carterio“.

Ambasadoriaus Edwin Corr rezidenciją, kur Carteriai apsistojo, saugojo JAV marių sargyba, kuri turėjo paleisti asarinių dujų kanistrus miniai išvaikyti. Salvadore nacionalistai kaltina Carterį, kad, jam prezidentaujant Washington, Salvadore kilo civilinis karas, pareikalavęs daug aukų. Carteris atvyko iš Nikaragvos, kur gan šiltai buvo priimtas sandinistų režimo vadų.

Padėtis Haityje

Port au Prince. — Haiti laikinoji vyriausybė paskelbė apie planus suruošti laisvus demokratinius rinkimus, nors nesakoma, kada jie bus. Bus gerbiama žmogaus teisės, leidžiama laisvos darbo unijos, laisva spauda ir politinės partijos. Senoji konstitucija panaikinama, 16 narių vyriausybė laikinai valdys valstybę dekretais. Panaikinama slapta Tontons Macoute policija, vadinama „valstybės saugumo savanoriais“, kuriais rėmėsi per 28 valdymo metus Duvalier šeimos diktatūra.

Iranas pradėjo naują puolimą

Teheranas. — Iranas šventė septynerių metų revoliucijos sukaktį. Ta proga viešai pasirodė ajatola Khomeini, pasakęs kalbą dvasiniams islamo vadams. Jų pareiga — toliau skelsti islamą ir jį ginti nuo vidaus ir užsienio priešų. Irano kariuomenė pradėjo šią progą didesnį puolimą prie Shatt al-Arab upės. Iranai pavyko užimti upės vidury esančią Um Al Rasas salą. Irakas pripažino, kad irančiai įkėlė koją į šią salą. Irano puolimas Basros miesto kryptimi prasidėjęs 30 mylių fronte. Šiame fronto ruože Iranas buvo sutraukęs apie 250,000 vyrų. Abi pusės skelbia apie milžiniškus priešų padarytus nuostolius.

Naujasis Gvatemalos prez. Cerezo panaikino slapta saugumo departamentą. Apie 600 tarnautojų atleisti, paimti saugumo savanoriai, kuriais rėmėsi per 28 valdymo metus Duvalier šeimos diktatūra.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

VASARIO 16-TAI ARTĖJANT

Sveikiname visas vadoves ir seses.

Vasario 16-tosios – Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties proga ir linkime, kad, gyvendamos laisvuose kraštuose, niekada nepamirštumėte tų, iš kurių ta privilegija brutaliai atimta.

Mūsų visų didžioji pareiga yra kovoti už žmogaus ir savo Tėvynės laisvę.

Skaucių Sesių vadovė

LIETUVA – MANO TĖVYNĖ

(VASARIO 16-TAJA MININT OK. LIETUVOJE)

Vasario 16-ji, Nepriklausomos Lietuvos susikūrimo diena, kiekvienam lietuviui reikšminga. Tik, deja, ne vienodu požiūriu: vieniems ši diena primena, kad Lietuva, – tai jų Tėvynė, vardan kurios verta kovoti, kurios šventą vardą yra pareiga išsaugoti tyra, laisva, neįkreipta melo. Kitiems gi ši diena primena, kad jie išdavė savo Tėvynę, kad sutepė patys save savo brolių krauju, kančia ir išdavyste.

Vasario 16-ji puikiai žinoma ir tautos pavergėjui. Jau šventės išvakarėse visur knibždėte knibžda samdytų šunų, kurie klausio, ką žmonės sako, kokios jų nuotaikos: stebėjimas, gal pamatys kur plešėjantį lietuvišką trispalvę ar priklijuotą atsišaukimą.

Ir ko gi jie bijo? Nejaugi to vieno kito lapelio su užrašu: „Šalin okupantus“, „Lietuva bus laisva!“, ar viener kitur iškeltos trispalvės medžiagos skiautės, simbolizuojančios Nepriklausomą Lietuvą? Ne. Jie bijo laisvos lietuviškos dvasios, kuri nenuždoma, neišstremiama, nesugaudoma, nenugalimai plevėna mūsų širdyse. Prieš laisvės ilgesį, prieš Tėvynės meilę jie neturi ginklo. Net mes, kurie gimėme ir augome visiškai okupacijos naktį, jaučiame, kad kažkada Lietuva laisvai kvėpavo, kad buvo ir diena, ne vien juoda naktis. Nuo pat kūdikių dienų mums bruktas melas, kad esame laisvi, laisvos šalies žmonės, kad mūsų tėvynė ne Lietuva, o TSRS, – kad vardan laisvės paguldę galvas mūsų broliai buvo „liaudies priešai“, „banditai“, – nerado atgarsio širdyse.

Jie mums sako:

– Varpai bažnyčių maldą tyliai gaudžia, žmogus pro juos mirties balsų kad negirdėtų... Tauta tautos, žmogus žmogaus nesukriaudžia... – Ne, netiesia! – šaukiam mes: – melas! Veto!

– Rytų siaubas atėjo į mūsų žemę, – 1940 m. nuskamba per visus kaimus, miestus ir miestelius.

Atėjo šis slybinas pamažu, savo kelią žymėdamas gaisrais ir griuvėsiais, žmonių viltis skandindamas giliam nusiminime. Atslinko, savo purvinomis kojomis traukdamas visa, kas gražu, gera, visa, kas lietuviui buvo šventa. Jis grobė sodybas, kaimus, miestus. Iš žmogaus atėmė viską: nuosavybę, laisvę o daugeliu atvejų net gyvybę. Tada lietuvis pagalvojo: „O gal bėgti? Gal pakeisti tėvynę kiti kraštai?“ Kai kas pabėgo. Tačiau daugumas suprato: „Tas ne lietuvis, kurs

Tėvynę, bailiai kaip kūdikis apvais, kursai išduos ką bočiai gynė nuo amžių milžinų keliais“.

Suprato, reikia ginti tėvynę. Jie ėmė į rankas šautuvus ir ėjo, ėjo, ėjo... Ėjo į miškus. Galvojo ginklu išsikvoti laisvę. Paliko raudančias mylimąsias, seseris, motinas...

Vos išdykėlis vėjas langinę pabaldys
Ir siautiesi pečius tu skara vilnė
Ir žiūri jau praskleidus užuolaidas baltas,
O išbarki, motule, išbarki tu mane.

Tu išbarki, kad šešėliu Tau širdgėla gula
Ant šviesių, sidabrinių senatvės dienų,
Tu išbarki ir atleisk, išėjau juk, motule,
Prizadėjęs Tau laisvę parnešti dovanų.

Ne vien Tau, o ir tiems, kur po darbo jau miega
Išėjau pavojingais gynėjų keliais.
Kad anksti sukniubau pagirys aš į sniegą,
Tu atleisk man už tai, o geroji atleisk.

Per sunki buvo kova. Nepajėgė broliai lietuviai jėga mums išsaugoti laisvę. Kaip lapai rudeni jie viens po kito krito nuo žiaurios okupantų kovos kulkos. Kiek ašarų kiek beždžio sielvarto tada matė mūsų Tėvynė...

Nors tėvai ir broliai neišsaugojo mums laisvės, bet paliko kilnų pavyzdį, kaip reikia mylėti Tėvynę, kaip reikia aukotis vardan kilnių idėjų. Savo krauju jie mums įrašė amžiną priesaiką, amžiną testamentą, – „Geriau yra mirti, kaip savo tėvynę išduoti!“

Tad nesistebėkime, kad atomu ginkluotas mūsų priešas išsigąsta šeštos klasės mokinuko sąsiuvinį nupieštos Trispalvės, ar paprastu pieštuku išvedžiojo užrašo: „Atiduokite Lietuvą lietuviams!“ – jie bejėgiai prieš meilės ir ištikimybės Tėvynei dvasią. Bejėgiai jų melas prieš tiesą! Bejėgiai ginklai ir kalėjimai prieš laisvės ilgesį!

Lietuviškas dar teka

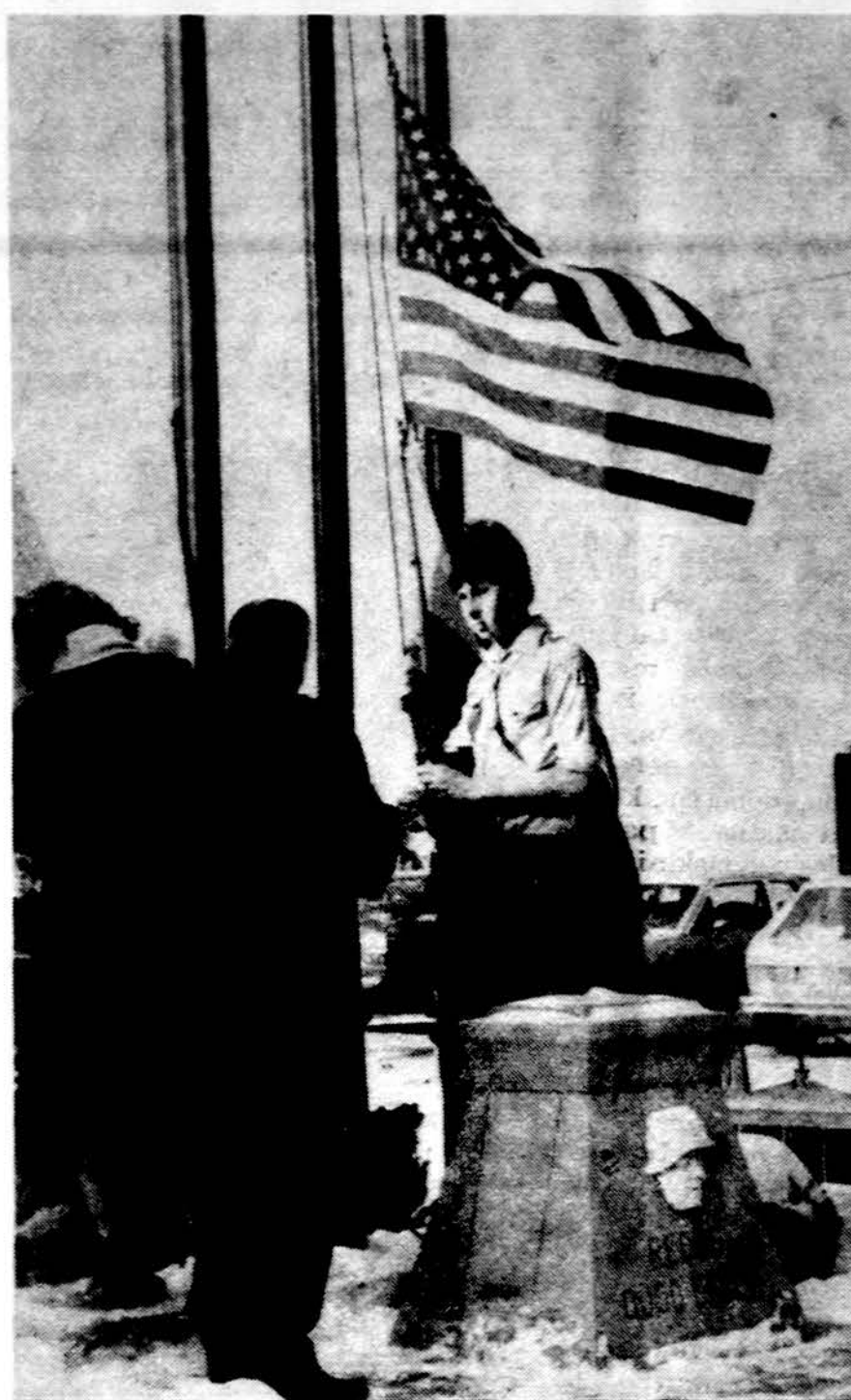
Širdy motulės Lietuvos, Ją atgimimas šaukia naujas
Į dieną darbo ir kovos.

Aušra tekėjo ir užgeso, Bet tėviškės dangus – dar ne!

Dar tau naktuzė miega, Dar bėga kraujas Nemune!

Dar rymo kryžkelėse

Dar kopytėlės pakeliuos... Tad eik, šalie, kur pasiryžai, Ieškot ir rast naujos dalies.

„Lietuvos Ateitis“
Lietuva..... 1983 m.

Skautas T. Ziedonis kelia vėliavą Vasario 16-tos minėjime Clevelande.

Nuotr. V. Bacevičiaus

KOVOKIM DARBAIS

Paminėjus Klaipėdos išvadavimo dieną (1923 m. sausio 15 d.), prisiminkime, kad lietuviai ilgai kentėjo rusų caro priespaudą, kad Lietuvą puldinėjo ne tik vokiečiai, bet ir švedai, kad mūsų krašto geidė ne tik rusai, bet ir lenkai.

Už savo žemę, už laisvę lietuviai kovojo jau nuo 13 a. Kovoja lietuviai ir šiandien. Kovoja ne ginklais, bet žodžiais, tyliais veiksmais, raštais. Jeigu neimanoma dabar vieniems, be Vakarų pagalbos, atgauti Nepriklausomybę, mums būtina išlaikyti savo kultūrą, papročius ir kalbą. Visokios kovos reikalauja pastangų. Mūsų šiuometinė kova prašo Jūsų labai nedaug – sueigose, stovylose, namie, lietuvių draugijų tarpe kalbėti tik lietuviškai. Tikekite, ir šioji mažytė pastanga jungsis į bendrą visų lietuvių siekį – laisvos Tėvynės.

Sesės vadovės, kreipkite dėmesį į lietuviškąsias seses, pagirkite ir atžymėkite jas, taip pat skatinkite kitas sekti jų pavyzdžiu!

LSS Sesių Jūrų
skaucių skyrius

RUOŠKIMĖS KAZIUKO MUGEI!

Tradicinė skautų, -čių Kaziuko mugė turi dvejopą reikšmę: ji priverčia vienetus sukrusti, ruošti mugę, gaminti muginukus, nes mugėje skautai gal geriausiai papildyti savo išduos. Išdą papildyti yra būtina, nes įvairūs stovykliniai mokesčiai, naujų reikmenų įsigijimas, sueigų patalpų nuoma, įvairios duoklės ir pr. pareikalauja gana apvalių sumų.

Antroji mugės reikšmė turėtų būti taip pat svarbi: tai muginukų gamyba. Juos gamindamos, mi sesės ir broliai pajunta, kad mugė yra ir jų, – ne tik suaugusių vadovų, -ų ir tėvelių. Dirbdamos, mi išmoksta naujų rankdarbių, susipažįsta su lietuviškais raštais, bendrame būry dar labiau savo tarpe susidraugauja. Tebūna tie muginukai, dar nelabai dailūs, dar nepatyrusių rankučių padaryti, tačiau juos pagaminusioms, siems kyla džiaugsmo bei

pasididžiavimo jausmas – ir jie dalyvauja mugėje!

Paskirkime tiems mažųjų darbeliams gražų ir šviesų kampelį, įpareigokime jas, juos prekiauti ir būti atsakingoms, -giems už savo stalą! Neleidus mažiesiems mugėje aktyviai dalyvauti, tikrai nuskrusime mūsų jaunąjį prierauglį.

Vadovės, nepamirškite, kad gaminiams muginukams, galite juos įvertinti ir suteikti sesėms specialybės ženklą!

D.B.

Clevelando skautai ruošiasi Kaziuko mugę. Brolis Stungys stebi P. Tallat Kelsą dirbantį prie pjautymo mašinos.

Nuotr. V. Bacevičiaus

Lietuviškosios Skautybės fondo rėmėjai Marijai Kuprionienei buvo įteikta to fondo dovana, dail. Vytauto Igno grafikos kūrinys. Iš k. Daina Žemaitaitytė, M. Kuprioniene ir fondo atstovė s. V. Zelenienė.

Nuotr. V. Zelenio

PRASMINGAI PAGERBĖ ŠEIMOS NARI

A.a. vs prof. Jono Kuprionio našlė Marija Kuprioniene, savo vyro prisiminimą gerbdama, Lietuviškos skautybės fondui įteikė 1000 dol. Fondo vadovybė įvertindama šią jos auką, padovanojo jai dail. Vytauto Nako grafikos kūrinį, kuris M. Kuprionienei buvo įteiktas gruodžio 8 d. Los

PAKEISTA TAUORAMOS DATA

Šį sekmadienį, vasario 16 d., numatytoji Tautorama Chicago jaun. skautams ir skautėms neįvyks. Įvykis nukeliamas į balandžio 6 d. Tą rytą Jaunimo centre bus pravesta Tautorama jaunesniesiems ir Karjerų diena vyresniesiems Chicago skautams ir skautėms.

SKAUTIŠKOS SUSITIKTUVĖS

Šeštosios skautiškų Susitiktuvių šiemet įvyks gegužės 24-26 dienomis Beaumont stovyklavietėje netoli Clevelando. Šimetinė Susitiktuvių tema – „Anykščių“ šilėlis. Sesių prityrusių skautų skyriaus vedėja jau paruošė ir vienetams išsistatinęjį vsk. A. Baranausko poemą „Anykščių šilėlis“ lietuvių ir anglų kalba. Taip pat ir nurodymus pasiruošimams atskiriems rajonams. Kaziuko mugėms praėjus, griebkimės darbo tinkamai pasiruošti šiam įdomiam, svarbiam ir smagiam Susitiktuvių suvažiavimui.

SKAUTININKŲ-KŲ SUVAŽIAVIMAS

LS Sesių ir Brolijų skautininkų-kų skyriai balandžio 12-13 dienomis Toronto šaukia skautininkų-kų suvažiavimą. Įvykį globoti sutiko Toronto skautininkų draugovė. Visus norimus suvažiavime kelti klausimus prašoma (iki kovo 20 d.) siųsti raštu Sesių skautininkų skyriaus vedėjai vs fil. Lilei Milukienei, 111 Grohman Lane, Plainview, N.Y. 11803.

SKAUTAI RŪPINASI KONSERVACIJA

Filipinų skautai prie Apo kalno pasodino 10.000 medelių, nes miško gaisras neseniai nusiaubė tą apulinkę.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USP8-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th. and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 – Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pasto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuvaldomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratą mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur – Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30–4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesuvaldomi straipsniai nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios gautas prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Augsiai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. – 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;

Rez. 246-0067; arba 246-6561

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. – 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVICIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė – vidaus ir kraujos ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždarai

DR. IRENA KYRAS

DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1166;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

DR. S. LAI
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarai treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400

DR. ONA VAŠKEVICIUS

(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 586-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLUBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6;
šeštadienis pagal susitarimą

ORGANIZUOJASI TAUTOS

Kai JAV-se buvo minima Žmogaus teisių diena, prezidentas Reaganas 1985 m. gruodžio 10 d. paskelbė atsisakymą, kuriame pažymėjo: „Esame giliai įsitikinę, kad pagrindinės žmogaus teisės yra ne valstybės nuolaida, o Dievo dovana. JAV-bių įsteigėjai, mūsų krašto tėvai, žinojo, kad vyriausybės iškilminga pareiga yra saugoti šias teises. Dėl to jie ryžtingai pasistengė sukurti konstitucinę sistemą, kuri užtikrintų kiekvieno žmogaus kilnumą. Dėl to jie sukūrė ribotą galios vyriausybę, demokratinių atstovavimą, kur galios yra apibrėžtos įstatymu ir kur valdymo teisės išplaukia iš valdomųjų sutikimo. Pirmą kartą tautų istorijoje buvo paskelbta konstitucija, paremta nepaliečiamomis Dievo duotomis asmenų teisėmis“. Protesuodamas prieš žmogaus teisių laužymą, prezidentas pabrėžė, kad JAV visada pasiliks pirmosios eilės kovojančiųjų dėl žmogaus teisių.

Didelis skirtumas yra palyginus su Sovietų Sąjunga. Komunistinėje valstybėje žmogus tik tiek turi teisių, kiek valdančioji partija jam suteikia... Tai nauja valstybinės vergijos rūšis. Dėlto suprantamas yra ukrainiečių laikraščio „The Ukrainian Weekly“ 1985 m. gruodžio 15 d. paskelbtas pranešimas, kad tą patį Žmogaus teisių dieną, gruodžio 10 d., Sovietų Sąjungos kalėjimuose buvo nemažiau kaip 824 sąžinės, politiniai kaliniai.

Tai visą laisvę mylintį pasaulį slepianti tiesa. Tas ir paskatino išplėsti veiklą Antibolševikinių Tautų bloko, kuris 1985 m. lapkričio 21-24 dienomis Londone turėjo savo jungtinę konferenciją, po kurios gruodžio 4 d. išleido komunikatą, kurio tekstą ukrainiečiai prisuntė iš Miuncheno. Iš komunikato matyti, kad konferencijoje dalyvavo 287 delegatai iš 29 kraštų: Belgijos, Bulgarijos, Gudijos, Kanados, Kroatijos, Costa Ricos, Estijos, Federalinės Vokietijos, Prancūzijos, Gruzijos, D. Britanijos, Honduro, Vengrijos, Izraelio, Italijos, Latvijos, Lietuvos, Nikaragvos, Lenkijos, Rumunijos, Ispanijos, Šveicarijos, Slovakijos, Turkestano, JAV, Ukrainos ir Vietnamo.

Išvakarėse buvo spaudos konferencija. Pati antibolševikinių tautų konferencija prasidėjo lapkričio 22 d. Pagrindinė tema buvo „Gynyba ir išlaisvinimas“. Atskirų tautų delegacijos pranešė apie jų pastangas veikloje sustabdyti komunistinę agresiją.

Toliau vyko paskaitos. Pagrindinės temos ir paskaitininkai buvo: JAV tarybos už Pasaulio taiką pirmininko gen. John K. Singlaub „High and Low Frontier“, Izraelio rašytojo Arie Vudka „Rusijos imperijos silpnybės“, Texas valstijos konservatyviųjų sąjūdžio direktoriaus Jimmy D. Morgano „JAV užsienio politikos apžvalga“, D. Britanijos parlamento atstovo Sir Frederico Bennetto paskaita „Pasmerkimas Sovietų Sąjungos agresijos Afganistane“, Laisvosios Europos radio tyrimų ir analizės direktorius dr. William D. Murphy kalbėjo tema „Dezinformacijų ir politinės psichologijos karas“.

Konferencijos metu vyko trys svarstybos. Jaunimo svarstybų tema buvo: „Jaunosios generacijos siekimai abiejose geležinės uždangos pusėse“. Čia kalbėjo Amerikos, Vietnamo, Kanados, Ukrainos, D. Britanijos, Afganis-

tano, Lenkijos, Kroatijos ir Latvijos atstovai. Antrųjų svarstybų tema buvo: „Vakarų gynyba ir pavergtų tautų išlaisvinimo kova“. Čia kalbėjo Ispanijos, Švedijos, Italijos, Ukrainos ir Kroatijos atstovai. Trečiųjų svarstybų tema: „Sąlygos pasiekti galutinę pergalę“. Čia savus pasiūlymus pateikė atstovai Afganistano, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Turkestano ir Vietnamo. Šalia šių pagrindinių pranešimų dalyvavo diskusijose ir daugiau asmenų.

Kaip matome iš paskaitinių ir svarstybų kalbėtojų sąrašo, lietuviai šiam tautų sąjūdyje prieš komunistinio agresiją per mažai pasireiškė. O buvo atsiųstas Antikomunistinių tautų bloko vadovybės kvietimas ir lietuviams, net ir į Chicago, tačiau gal dėl lėšų taupymo niekas iš Chicago lietuvių nevažiavo, tikintis, kad gal pavyks ką iš D. Britanijos lietuvių įprašyti ten dalyvauti. Matyt, kad jų buvo, bet neturėjo galimybių tiek plačiai pasireikšti, net tiek kaip estai ir latviai. O tokiose tarptautinėse laisvės sąjūdžių konferencijose verta ir lietuviams stipriau reikštis.

Šios konferencijos proga Europos Laisvės taryba paskelbė pareiškimą, pasmerkiantį Sovietų Sąjungos imperializmą, žmogaus teisių varžymą, religinį persekiojimą. Antibolševikinių tautų bloko sąjūdis paskelbė konferencijos rezoliucijas, skatinančias laisvą pasaulį paremti pavergtų tautų išlaisvinimo kovas politiška, finansiškai ir militariškai, padedant joms atkurti savas nepriklausomas valstybes su savos tautos demokratinėmis vyriausybėmis. Antibolševikinių tautų bloko rezoliucija pabrėžė, kad šis kelias yra vienintelis veiksmingas būdas išsaugoti žmoniją nuo atominio susinakinimo.

Europos Laisvės taryba ir Antibolševikinių tautų blokas atnaujino savo pasiryžimą kovoti prieš komunistą ir prieš jo atakas, nukreiptas prieš nekaltas aukas ir tautas. Europos Laisvės tarybos prezidentu viešai išrinktas Britų parlamento narys John Wilkinson, o Antibolševikinių tautų bloko prezidentu taip pat vienbalsiai buvo išrinktas Yaroslav Stetzko, buvęs nepriklausomos Ukrainos premjeras, didelis lietuvių draugas. Abudu jų vadovaujami sąjūdžiai, kiek tik aplinkybės leis, yra nusistatę ryžtingai kovoti prieš komunistinio tyroniją pasaulyje.

Po konferencijos Londone 1985 m. lapkričio 24 d. prieš Sovietų Sąjungos ambasados rūmus įvyko demonstracijos, kuriuose dalyvavo daugiau kaip tūkstantis žmonių. Vakare Hilton International viešbuty buvo draugiškas dalyvavusių tautų atstovų banketas, kuriame programos vedėju buvo D. Britanijos parlamento narys Stefan Terlezky. Čia buvo dvi pagrindinės kalbos. ABN prezidentas Y. Stetsko kalbėjo tema „Technologija ir išlaisvinimo politika“, o Europos Laisvės tarybos prezidentas J. Wilkinson – „Europos atsiliepiamas į strateginės gynybos iniciatyvą“. Įvairios tautinės grupės sudarė meninę programą. „ABN Correspondence“ žurnalo redaktorė Slava Stetsko perskaitė sveikinimus daugelio tautinių organizacijų, JAV senatorių ir kongresmenų bei perdavė Ukrainos katalikų patriarcho Myroslav Lyubachivskij sveikinimą.

Juoz. Pr.

LITUANISTINIO ŠVIETIMO TEMOMIS

Zvilgsnis praeitimi

V. ROCIŪNAS

Kad lituanistinis švietimas mūsų išsivijoje yra vienas faktorių, padedančių apspręsti tautinį išlikimą šiame krašte, turbūt nedaug kas teabejoja. Neabejojo ir pirmoji imigracijos banga čia Clevelande ir kituose Amerikos miestuose, neabejoja ir dabartinė generacija. Jau 1910 metais buvo suorganizuota pirmoji vidurinė mokykla netoli nuo dabartinio miesto centro mokyklis anglų ir lietuvių kalbų. Įsikūrus Šv. Jurgio parapijai ir vėliau pradžios mokyklai, lietuvių kalba buvo privaloma visiems mokiniams. Toje mokykloje lituanistiniai dalykai buvo dėstomi visiems mokiniams iki 1939 m. Vėliau jie buvo privalomi tik vaikams, kurių tėvai to pageidavo.

1949 m. pradėjo veikti lituanistinė mokykla prie Šv. Jurgio parapijos. Ji vėliau buvo pavadinta Vyskupo Motiejus Valančius mokykla, kuri 1953-54 mokslo metais turėjo net 271 mokinį. 1967 metais įsikūrė Šv. Kazimiero lit. mokykla prie Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos. Sumažėjus mokiniams ir lietuviams išsiskyrus plačiau į rytinius miesto pakraščius, Vysk. Valančiaus mokykla uždaryta ir jos mokiniai įsijungė į Šv. Kazimiero mokyklą, kur 1960-61 mokslo metais buvo 140 mokinių. Dabar šioje mokykloje mokosi 84 mokiniai.

Ieškant dialogo

Šv. Kazimiero mokykla yra viena iš 31 dabar veikiančių lituanistinių mokyklų JAV-se. Lituanistinių mokyklų ir mokinių skaičius labai mažėjo per paskutinį dešimtmetį. Nors per paskutinį penkmetį mokyklų padėtis kiek stabilizavosi, bet toli gražu ji yra nepatenkinama. Pvz., 1980-81 buvo 29 mokyklos su 1496 mokiniams, o 1984-85 metais buvo 31 mokykla su 1324 mokiniams, o mokyklų lankantį vaikų, nemokančių lietuviškai, pasoko nuo 12% iki 22%. Tokia nelaima, bet realia statistika skelbia JAV LB Švietimo taryba. Tie gan pesimistiniai duomenys neaplenkia ir Šv. Kazimiero mokyklos, kuri turi geriausias darbo sąlygas, parapijos šimtaprocentinį pritarimą, moralinę ir finansinę paramą. Ne tik tai statistiniai duomenys kelia rūpesčio, bet ir pačios mokyklos kokybė, daliniai kiekybės ir bendri šios institucijos darbo vaisių rezul-

tatai. Laimė, kad į šiuos klausimus bei problemas dar nebijoma pažūrėti atvirais akimis. Gal šio niko gero nežadanti slinktis bus galima pristabdyti, pakreipti kita kryptimi ar net pagerinti.

Šv. Kazimiero lit. mokyklos direktorė Stefani Stasiene, kuri už pastangas padėti pergyventi mokyklos savotišką krizę buvo Lietuvos Amerikos Piliečių klubo patikėtinių tarybos apdovanota 1985 metų kultūrinės premija, sausio 26 d. pakvietė mokinius, tėvus, mokytojus ir visuomenę viešam pasnekeiui. Įdomu čia, kad šio iniciatyva išliko iš pačių vyresnių klasių mokinių. Susirinko nemaža auditorija, bet ir čia tėvai nebuvo gausiai, kaip to kiais atvejais turėtų, atstovaujami. Mišri auditorija, betgi, rodė, kad daugelis supranta ir žino, kad mokyklos problema nėra „iš pirmo išlaužta“, o reikalaujanti rimto dėmesio ir dar didesnio susirūpinimo ir akcijos jau dabar. „Reikia dialogo tarp tėvų, mokytojų ir mokinių“ – kalbėjo direktorė. Dr. A. Butkus, buvęs LB Krašto valdybos pirm., dabar dėstąs lietuvių literatūrą lituanistinėje mokykloje, vedė pokalbį ir kvietė „atvira širdimi“ visiems išsakyti, išlieti savo rūpestį, nebijant pasakyti ir aštraus kritikos žodžio. „Nors mokykla nėra ideali, bet dėkojam Dievui, kad ją turim“ – drąsino jis.

Malonu buvo klausytis Julijos Gelažytės, Aidos Bublųtės ir Andriaus Dunduro gražia kalba pateiktų mintčių apie lietuvių kalbos reikalingumą, jos branginimą ir vertinimą, apie jos svarbą lietuvių jaunimo organizacijų gyvenime. (Gaila, kad dvi pranešėjos paskutiniu momentu atsisakė ir nedalyvavo). Pats jaunimas skundėsi, kad norinčių mokyti pažangą trukdo nereguliariai pamokas lankantieji, pamokų neparuošiantieji, nedrausmingi, mokykla nesidominti mokiniais. Jų tėvai netalkina jiems paruošti pamokas. Pamokos, iš kitos pusės, esančios neįdomiai pravedamos. Siam jaunųjų pasisakyme, kurį moderavo Julija Gelažytė, pasisakė ir moksleivis Vitas Apanavičius, pabrėždamas mokinių nesidomėjimą dėstomais dalykais.

Man atrodo, kad jaunimas, nors ir nepilname sąstate, egzamina išlaikė ir įjungė

auditoriją į pasisakymą opių reikalų. O kaip su vyresniąja auditorija? Ji nebuvo tyli ir pasyvi. Kalbėjusieji mokinių tėvai, mokytojai, buvę lit. mokyklų mokiniai, visuomenininkai ir mokyklos padėję pažūrėjo su susirūpinimu, jos problemas kėdėno iš įvairių pusių. Ar mokyklai svarbu kokybė, ar kiekybė, ar jai reikalinga šių abiejų elementų? Jei mokykloje nieko neįmoka, jei nėra drausmės iš tėvų ir mokinių, ar mokykla pateisina savo buvimą? Pamokų neparuošimas, pasijusi drausmė klasėse, tėvų apatija lituanistinei mokyklai – nusiskundimai kartojosi kalbėtojų pareikštose mintyse. Profesionalų mokytojų trūkumas, nedrausmingi mokiniai kaip kokios baciolos užkrečia ir kitus vaikus, pasunkina mokytojų darbą ir sumenkina darbo rezultatus. Kalbėjusi stipriai rėmė mintį, kad tėvai (laikas nuo laiko) apsilankytų mokykloje ir dalyvautų pamokose, stebėdami, kokiose sąlygose dirba mokytojai, pamatytų realybę. Gal jie tuo ateitų mokyklai į pagalbą?

O kaip su mokytojais? Jų trūksta? Ar tai ne sarkastiškai skamba? Čia turime tuzinus jaunų ir vyresnių, jau čia baigusių universitetuose pedagoginius mokslus, profesionalų mokytojų, kurie patys yra lankę ar baigę lituanistines mokyklas, pažįsta vaikų psichologiją teoretiniai ir realiai. Profesionalai mokytojai ne visada gali būti pakiečiami tik idealistais, geru noru pensininkais, nors jie čia ir parodo daug meilės ir širdies pedagoginiam darbiui. Jau neįėjti būtų geriau priimti jaunus auklėtojus. Kai kas teigia, kad ši problema eanti viena iš kardinaliųjų, kalbant apie lit. mokyklų ateitį.

O kaip su mokytojų programa?

Jau seniai, seniai skundžiamasi dėl pačių mokyklų programų. Jos esančios nepritaikytos švietimo srityje gimusiems ir augantiems vaikams, jos perkrautos nereikalingomis, neesminėmis banalybėmis, primiršiant tikrąją mokyklos paskirtį – išmokyti vaiką kalbėti, rašyti lietuviškai, supažindinti su Lietuvos istorija, geografija, nepamirštant ir išsivijos lietuvišką problemą. Per daug gilinamasi į gramatikos, sintaksės plonybes ir t.t. Klausiam, kodėl per trisdešimt metų mūsų švietimo vairuotojai

VALYMAS LENKIJOJE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Į naujuosius metus Lenkijos aukštosios mokyklos įžengė „apvalytos“ nuo nepageidaujamo elemento, pašalinus ne tik dalį studentų, bet taip pat šimtus lektorių.

Atleidimo priežastis vyriausybė dažniausiai nusišėdavo, retkarčiais pažymėdama profesorius neteisėną Lenkijos demokratinės santvarkos kritika arba pvz. Gdanskio rektoriaus tvirtinimą apie bratalų slaptosios policijos elgesį su studentu, pasibaigusiu jo mirtim. Režimo nuomone, rektorius turi uždaryti akis ir ausis, keldamas socialistinio mokslo lygį.

Didžiausi „valymai“ buvo

negalėjo padaryti tinkamų išvadų ir lituanistinį švietimą pritaikyti prie šių dienų vaikų mentaliteto ir sąlygų. Tvirtinama, kad tai padėtų sustiprinti lituanistinį mokyklų išlikimą. Čia abejojama, kad vadovėlių paruošimas ir išleidimas sudarytų tikrai didelius finansinius sunkumus. Lietuvių Fondas lituanistinį švietimą remia, vien šiems mokslams paskyręs net 30,000 dol., o už parduotus vadovėlius pinigai grįžta bent dalimi, mokykloms susilaukia paramos ir iš Lietuvos Bendruomenės, parapijų, mcecnatų ir kitų institucijų. Todėl manoma, kad piniginiai reikalai neturėtų būti stabdis naujų vadovėlių ir kitų mokslo priemonių įsigijimui. Ir Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šiemet gavo iš Švietimo tarybos 1,000 dol., o Neakivaizdiniam švietimui, kuriam vadovauja buvusi ilgametė Šv. Kazimiero lit. mokyklos direktorė, mokytoja Vida Augulytė-Bučiūnė, – 1,300 dol. Ši mokykla turi 18 klausytojų iš 9 miestų. Dovanos bus įteiktos minint Vasario 16-ąją Clevelande.

Pokalbįje paliesti patys jautriausi mokyklos reikalai. Aišku, daugelis jų tik prabėgomis, vos užčiučiamai. Bet padaryta gera pradžia. Dabar reikėtų tokį dialogą tęsti čia, Clevelande, o gal, jei yra reikalas, ir kituose lietuvių telkiniuose. Pokalbįje dalyvavo: R. Apanavičius, I. Bublėnė, dr. A. Idzėlis, dr. V. Stankus, V. Žiedonis, A. Miškinienė, J. Dunduras, N. Rukšėnienė, Gelazienė, K. Civiškas, kleb. kun. G. Kijauskas ir kiti pajudino lituanistinės mokyklos klausimą. Tikėkimės, kad tai duos teigiamų rezultatų.

atlikti Gdanskio ir Poznanės u-tuose, taigi tuose miestuose, kur savo laiką aukštai plečė savo „Solidarnosc“ vėliava. Abiejų u-tų rektoriai reikalavo valdžios paaiškinimų suimtųjų studentų reikalų, juo labiau kai slaptosios policijos tardymai pasibaigė abiejų studentų mirtimi.

Šiuo metu Lenkijos u-tuose jaučiamas priespaudos klimatas. „Valymus“ vyriausybė pateisina nepakankamu lektorių išsilavinimu aukštosios mokyklos bei nesilaikymu nustatytu socialistinio kelio. Šiandieną gen. Jaruzelskio režimas Varšuvoje, gan stipriai sėdėdamas kėdėje, nebijo viešumos, sumindamas spaudoje atleidimo priežastis, atleisčių rektorius, profesorius, docentų pavardes ir nepakankamą jų politinę ištikimybę.

Jau antrą kartą paskutinės „valymo“ aukos tai peryvenė, kadangi prieš keturis metus, įvedus Lenkijoje karinį stovį, jo neįsivengė ir aukštosios mokyklos, įstaitant į jas dideles lūštas. Mokslineikai, likę savo vietose, buvo laikomi pakankamai lojaliais piliečiais ir tinkamai dėstyti Lenkijos u-tuose. Kad jie dabar liko atleisti iš mokslo personalo tarpo – tai tik įrodymas, kad Lenkijoje pučia naujas žvėris vėjas. Savo žingsnį vyriausybė pateisina naujais aukštųjų mokyklų įstatymais. Jiems pasipriešino profesoriai ir studentai, kadangi švietimo ministerija turi teisę tarti galutinį žodį, skiriant dėstytojus u-tui.

Gerai pažindamas lenkų tautą, nemanau, kad studentai jau tarė paskutinį savo žodį. Esu tikras, kad alma mater auklėtiniai dar ne kartą Varšuvos ar Krokuvos universitetuose iškels Solidarnosc ir Lenkijos vėliavas, ne kartą susidurs su policija.

AUDROJE IŠLAIKYTI SALTĄ GALVĄ

Jei valstybė yra laivas, tai žinia, kaip reikia elgtis tiems, kurie juo plaukia: reikia pasitikėti laivo kapitonu, jo vairininku. Didelė bėda atsitiktų, jei keleiviai per audrą taptų neramūs ir imtų mėtintis į šalis. Tada galėtų žūti laivas su vairininku ir su visais, kurie jame keliauja... Tad reikia visiems būti... ramiams ir kantriems.

Antanas Smetona (1939 m.)

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ IDEOLOGIJOS KILMĖ LIETUVOJE

INŽ. ANTANAS RUDIS

2

Tuomet jau kuris laikas buvo labai paastrėjusi rusų okupacinė priespauda Lietuvoje. Tai pasireiškė carui Mikalojui 1825 metais perėmus valdžią, ypač po 1831 metų sukilimo. Tuoju buvo uždarytas Vilniaus universitetas, uždaryti katalikų ir unitų vienuolynai, jų mokyklos, atimtos žemės. Vilniškė Romos katalikų dvasinė akademija 1842 metais perkelta į Petrapilį.

Lietuvos Statutas panaikintas 1840 metais. Daugiau kaip 240 metų buvusi atskira unitų Bažnyčia buvo prijungta prie pravoslavų Bažnyčios. Panaikinta Vilniaus generalgubernija, panaikintas Lietuvos vardas, kuris ir taip jau buvo išlikęs tik lietuviškųjų gubernijų pavadinime, įvesta naudosenai svetima Šiaurės Vakarų krašto sąvoka.

Prieš pradėdamas Motiejui Valančiui eiti Zemačių vyskupo pareigas, Vatikanas ir carinė Rusija 1847 metais pasirašė konkordatą. Pagal konkordatą, Zemačių vyskupijai buvo paskirta Kauno gubernija (didžioji dalis Lietuvos) ir Kuršo gubernija (Vakarų Latvija). Tad Valančius pradėjo vyskupauti pagerėjus Rusijos santykiams su Vatikanu, nors sunkinančių aplinkybių nestigo. Kaip pažymi S. Girmūns, 25-ųjų Valančiaus vyskupavimo metų laiką galima suskirstyti į du tarpsnius: 1850-tų iki 1862-ų

metų sukilimo išvakarių tarpsnį, kai vyskupo Valančiaus santykiai su rusų okupacine valdžia buvo palyginti geri, kai vyskupas daug siekė ištikimų kunigų išauklejimo, moksleivių švietimo ir gyventojų pasitikėjimo srityse.

Tuo tarpu 1863-tų iki 1875-tų metų tarpsnis, iki pat vyskupo mirties, pasižymėjo dideliais rusų valdžios suvaržymais.

Mums rūpimu klausimu vyskupas Motiejus Valančius, 25-rius metus valdydamas Zemačių vyskupiją, turėjo didelę įtaką savo laikui Lietuvai. Joks kitas lietuvis neturėjo tiek įtakos, kiek Valančius, kuris per kunigus galėjo tiesiog kreiptis į vargstančią liaudį ir įtakoti turtinguosius. Tuo laiku jau nebuvo Lietuvos valdovų, kunigaikščių. Tad akivaizdu, kad vyskupas Motiejus Valančius buvo neoficialus lietuvių vadovas.

Vyskupo veikla buvo ganytojiška ir švietėjiška aplinkraščiais ir knygų raštais nukreipta mokyklų steigimui, nuolatinio asmeniško ryšių su parapijomis plėtimui, visuotinės blaivybės įtvirtinimui. Šios daugiarūšės sutelktinės pastangos buvo apvairuotos įsitvirtinusios krikščioniškos etikos gausa.

Šiandien nuostabą ir pasigėrėjimą kelia, esant panašioms nelaimėms tėvynėje, vyskupo Valančiaus įtaka ir populiarumas tautoje. Nuostabiau, kad Valančiaus brolijos taip išsiplėtė. Jeigu 1858-tų metų pabaigoje Zemačių vyskupijoje buvo tik pora parapijų, kur buvo įsisteigusios blaivybės brolijos, tai 1860-tų metų pradžioje jau 84 procentai vyskupijos katalikų priklausė brolijoms. Dėl to degtinės gamyba sumažėjo 8 kartus, o valdžios išdas per ketverius, penkerius metus neteko penki milijonų rublių. Tai ryškus Lietuvos nelaimių metais krikščionybės siekimas, kai dar Karlo Markso pagrindiniai darbai buvo blankūs ir dulko stalčiuose.

Motiejus Valančius vyskupavimą Lietuvoje

(Kauno gubernijoje ir Kurše) metai sutapo su 1848-tų metų Europos kraštų revoliucija ir tęsėsi 25-rius metus tuoju po jos. Toji demokratėjančios Europos revoliucija išreikalavo iš savo kraštų monarchų konstitucijas ir dar labiau paspartino demokratėjančios procesą.

Brėstant minėtai revoliucijai ir jos išvakarėse, Karlas Marksas buvo 25-rių metų amžiaus ir dar niekuo nesiskyrė iš eilinių raštinių maištingai nusiteikusių to meto triukšmadarių. Nors Marksas kartu su Engelsu parengė ir 1848-tais metais atspausdino „Komunistų manifestą“, bet šis mažas apimties spausdintas platesnės apčiuopiamos, praktiškos reikšmės tuomet neturėjo, ir Markso pramonėjančios Europos darbininkų judėjimo lyderiu nepadarė. Dar prirėkė 50-ties metų, kol Marksas, įsisavinęs iš radikalių pirmtakų, iš Blanquo, klasių kovos taktiką ir 1875-tais metais parengtame darbe, pavadintame „Gothos programos kritika“, nusakė „Proletariato diktatūros“ esmę ir uždavinius, 19-jo amžiaus pabaigoje Rusijos revoliucionierių buvo išaukštintas. Tai atsitiko po to, kai trijų tomų pagrindinis Markso veikalas „Das Kapital“ vokiečių kalba buvo pirmą kartą išspausdintas 1867-tais metais (I-mas tomas), 1885-tais ir 1895-tais metais, II-ras ir III-cias tomas ir kai jo veikalų žinovų ir šalininkų atsirado kituose kraštuose, įskaitant ir Rusiją.

Tuo mes, oponuodami K. Skrupskelio tvirtinimui, kad Karlas Marksas savo koncepcijų politinę įtaką išplėtė 50-čia metų anksčiau negu krikščionybė, norime pažymėti du dalykus: visų pirma, ano meto netobulos komunikacijos sąlygomis pirmine Markso įtaka visuomenėje buvo silpna, nes jo tariamą stiprybę ir didelę įtaką galima įžiūrėti, tik žvelgiant per šiuo laikų prizmę, o ne iš ano meto sąlygų.

(Bus daugiau)

ŽIEMOS ATOSTOGOS VASARIO 16 GIMNAZIJOJE

ELVYRA VODOPALIENĖ

Atvykus dieną prieš Vasario 16 gimnazijos rengiamas kūčias ir mokinių žiemos atostogas, galėjai jausti mokinių bei mokytojų susijaudinimą. Mokykla lyg būtų avilys — visi tik skuba, dirba, planuoja. Nors kūčių rytą dar pamokos ir vyko reguliaria tvarka, bet iš salės jau sklido kalėdinių melodijų aidai. Stalai jau buvo puošiami ir dengiami kūčių valgiais gabiių šeimininki priežiūroje ir daug kas jau laukė atvykstant savo tėvelių. Aš, kaip viešnia — motina, nusprendžiau palydėti dukterį Vidą į jos visuomeninio mokslo klasę. Šios klasės dėstytojas kun. J. Dėdinas. Klasėje apie 15 mokinių. Čia kiekvienas mokiniš per pamoką yra klausiamas net po keletą kartų. Yra pavojinga klasėje pamokų neatlikti, nes lieps stovėti. Ir šį rytą klasei diskutuojant, kas buvo šių metų Nobelio premijos laureatai, daug kam teko pastovėti. Kun. Dėdinas įdomi asmenybė, ne tik dvasiškai peni mokinius, bet ir vaizdžiai, intelektualiai rodo savo pamokas mokiniams. O beklaušant jo laikanti šv. Mišias ir jam įpinant eilėraščių bei giesmių posmus į šv. Mišių auką, pamatai, kiek meilės, pagarbos ir jausmo duoda Dievui, Tėvynei ir jaunimui.

Tą patį vakarą mokyklos valgykloje šv. Kūčios. Salė pilnutėlė. Mokiniai, net ir tie, kurie nemėgsta prausti, staiga žiba savo gražiais rūbais bei jaunatviška išraiška. Kūčias atidaro evangeliku kun. Fr. Skėrys. Eina sveikinimai įvairių pareigūnų su į tarpą įpintom bendrom kalėdinėmis. Po to eina įspūdingai pravestas tradicinis žvakių uždegimas, kurį paruošė bendrabučio vedėja Genė Venckuvienė ir „Ausros“ tunto tūtininkė Meilė Mickienė. Šią eilėraščių pyne, nesdami po degančią žvakutę prie kiekvieno stalo, reprezentuodami tas šalis, iš kur mokiniai atvyko, puikiai atliko D. Dambrauskaitė, M. Cokaitė, V. Jocy, J. Venskų, D. Navickaitė ir L. Šliažaitė. Taip pat uždegama ir lietuviškais šiaudinukais papuosta Kalėdų eglutė. Šią eglutę uždega kuratorijos išdėninkas majoras J. Valiūnas, krašto valdybos pirmininkas J. Sabas, abu kapelionai — kun. J. Dėdinas ir kun. Fr. Skėrys bei mokinių komiteto pirmininkas J. Freris.

Po to plotkelių laužymas. Visas jaunimas, kaip didėlė šeima, sveikina vienas kitą, auklėtojus, mokytojus, tėvus bei svečius. Daugeliui net ašara nurieta, ir aš esu įtraukta į tą sūkurį ne tik kaip dukters mama, bet ir jos visų draugų mama. Ši šventiška momenta temdė mokyklos direktoriaus Andriaus Šmito nebuvimas ir tik prieš keletą dienų į amžinbę nukelavusio mokytojo Edmundo Kacucevičiaus netekimas.

Prasidėjus šventai kūčių vakarienei salė susiūbavo vėl balsų klegesys. Valgių tikrai dvylika! O kokie skanūs grybų virtiniai! Nespėjus paskutinių šližiukų suvalgyti, mokiniai jau renkami kultūrinei programai.

Programai vadovauja gimnazijos muzikos mokytojas Arvydas Paltinas. Muzikas Paltinas per trumpą laiką bei nuolat besikeičiančią mokinių sudėtį paruošė tikrai puikią programą. Jo rankose bendras mokinių choras, pradedančiųjų muzikantų instrumentalistų ansamblis ir mokyklos bendras orkestras. Choras gieda: Ateikit žmonės, Šviečia žvaigždė, What Child

V. Raišytė iš Seattle, Wash., V. Vodopalaite iš Washington, D.C., ir J. Pocius iš Australijos — visi Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Nuotr. A. Vodopalaite

is this, Didis džiaugsmas patekėjo. Linksmy Kalėdų. Choras savo giesmes puikiai atlieka, balsai tyri, tarimas aiškus, skamba visa salė šventiška nuotaika. Pradedančiųjų muzikantų ansamblis atlieka Skambek, varpelį, truputį nedrąsiai, bet su šypseną, o mergaičių ansamblis gieda Baltos Kalėdos ir Baltas žiemos miškas, jų tarpe Audra Kalvaitytė, kuri solo gieda. Žinau aš skaisčią rožę. Jų pasirodymas svajingas ir palieka salę giliam susikauptime. O patys mažiausi dalyviai, Laimutė ir Martinukas Lipsiukai, sugieda duetu Gėlę šiandieną ir Eglele, tu žaliogi, maloniai nuteikdami žiūrovus.

Kultūrinei programai dar nepasibaigus staiga į salę įeina mokyklos direktorius Andrius Šmitas. Mat, jis kartu su savo žmona Maryte, kuri jau trečia diena ligoninėje, nekantriai laukė į pasaulį ateinančios gyvybės. Ir štai jis visiems mums praneša, kad gimė mergaitė Linutė. Salėje ovacijos — ilgas plojimas ir muziko Paltino lydimas choras, kartu su tėvais ir svečiais sugieda Ilgiausią metų. Šiuo momentu galėjai jausti, kokia mokinių meilė bei pagarba mokyklos direktoriui Andriui Šmitui.

Muzikinę programą dar pagyveno eilėraščių rinkiniai. Juos puikiai atliko vokiečių kalba Lina Kijauskaitė, anglų kalba Tanja Gruenvaldaitė, o lietuviškai eilėraščių, skirtų Kūčioms pyne, kurią paruošė bendrabučio vedėja Genė Venckuvienė, atliko I. Bitautaitė, D. Korintaitė, J. Jocy, J. Venskų, I. Povilianskaitė, G. Diavaraitė ir S. Vanagaitė.

Programai pasibaigus Kalėdų senelis nepamiršo nė vieno mokinio, apdovanodamas ne tik dovanėle, bet ir koku nors humoristiniu įvykiu iš jo mokyklos gyvenimo. Visa tai sukėlė daug juoko ir džiaugsmo. Senelio pareigas puikiai atliko krašto valdybos pirmininkas Juozas Sabas.

Taip prasidėjo pirmieji įspūdingai atvykus aplankyti dukras Vasario 16 gimnazijoje. Kita diena visi skirstėsi žiemos atostogoms, mudvi su dukra tą patį darėm. Visur, kur keliavom, palaikėm ryšį su vietos lietuviais bei Vasario 16 gimnazija.

Pirma kelionės dalis — Belgija. Po Briuselio miesto

apžiūrėjimo buvo įspūdinga aplankyti Gent ir Brugę miestelius. Gent miestelis su garsiu dailininko Van Eyck paveikslu „Šv. Avinčelio garbinimas“ net žadą atėmė, o senasis Brugę miestelis apsuptas kanalo ir vėjo malūnais, įspūdingomis bažnyčiomis ir Belgijos mezzinų dirbiniais sužavėjo mus. Toliau buvo Paryžius. Paryžiuje — energingas kun. Petrošius, negailėdamas savo laiko, praleido vakarą globodamas mus, kurios buvom jam visai nepažįstamos. Šią globą labai įvertinom, nes, jeigu nemoki prancūzų kalbos, parviečiai nelabai dosnūs savo pagalba, ypač angliškai kalbantiesiems turistams. Romoje, apsisistoje Villa Lituana, jautėmės lyg namuose. Bičiuliškai ištisios globos rankos, kaip prelato Tuloabos, monsinjoro Bačkio, Avizonienės, išsukė dukros Vidos komentara: „Mama, lietuviai visticke yra geriausi žmonės pasaulyje“.

Romėje tikrai buvo įspūdinga. Sekmadienį Avizonienės globoje bei simpatinių jaunų seminarijos studentų — klierikų Zigmo Skučo ir Pauliaus Mališkos lydimi, nuvykome į Vatikaną radiją, kur Kazys Lozoraitis pasitiko. Buvo malonu susipažinti, taip pat apžiūrėti Vatikaną radijo lietuvių skyrių. K. Lozoraitis parodė nuotrauką, kabančią ant sienos, kurioje matėsi popiežius Jonas Paulius II, aplankęs šią įstaigą, susikaupęs žiūrintis į Lietuvos žemėlapi. Po apžiūrėjimo šio skyriaus greitai skubėjome į studiją, kurioje visi atvažiavę svečiai dalyvavom šv. Mišiose, kurias transliavo į Lietuvą. Po šv. Mišių skubėjome į Šv. Petro baziliką. Bazilikos aikštėje jau rinkosi minia išklausti popiežiaus kalbos ir gauti palaiminimą. Taip pat prie milžiniškos eglutės stovėjo gyvo dydžio prakartėlė. Prie jos buvo sustoję jaunimo chorai, atvykę iš penkių Amerikos valstijų ir džiugino žmones giesmėmis. Miela buvo išgirsti amerikietiškas kalėdines giesmių melodijas skambant Vatikano didingoje aikštėje. Pasirodžius popiežiui prie lango, minia sveikino jį garsiais plojimais. Pamokslas buvo italų kalba, tačiau jaunus dainininkus su jų vadovais pristatė publikai, pasveikino, padėkojo už jų čia atsilankymą anglų kalba.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

VASARIO 16-JI AMERIKIEČIAMS

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo proga „Laisvės varpo“ vedėjo Petro Vištinio rūpesčiu ir pastangomis radijo stotis WBET-AM 1460 iš Brocktono perduos:

1. Ketvirtadienį, vasario 23 d., nuo 10 val. 30 min. iki 11 val. ryto pasikalbėjimą Lietuvos reikalais anglų kalba.

2. Sekmadienį, vasario 16 d., nuo 12 val. 10 min. iki 12 val. 30 min. po pietų specialią programą anglų kalba, kurią paruos „Laisvės varpo“ vadovybė.

Reguliari „Laisvės varpo“ programa lietuvių ir anglų kalba sekmadienį, vasario 16 d., nuo 9 val. iki 10 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM 98 taip pat bus skiriama Lietuvos laisvės šventei.

Tokias programas amerikiečiams Petras Vištinis organizuoja nuo 1950 metų. Pradžioje reikėjo mokėti už skiriamą joms laiką, o dabar jos perduodamos, kaip „Public service“.

Gaila, kad šiuo pavyzdžiu nepasieka kiti. JAV LB Visuomeninių reikalų taryba paruošė tokias programas, bet negirdėti, kad kas nors įsijūti amerikiečių radijo stotims. O tuo turėtų rūpintis tie, kurie ruošia Vasario 16-sios minėjimus ar Lietuvių Bendruomenės apygardos ir apylinkės.

Pažymėtina, kad vasario 16 d. specialią programą 12 val. 10 min. bus perduota tuoj po pasaulinių žinių, tad ją girdės dauguma radijo stoties nuolatinių klausytojų.

BERNARDAS BRAZDŽIONIS APIE KŪRYBOS PROCESĄ IR SAVE

Šiemet sukanka 60 metų nuo išklausymo poeto Bernardo Brazdžionio pirmojo eilėraščių rinkinio „Baltosios dienos“ pasirodymo. Ta proga „Laisvės varpo“ vedėjas Petras Vištinis sausio 19 d. laidoje išryškino, kad mūsų šėvija įeis į lietuvių tautos istoriją ne tik nuolatiniomis pastangomis Lietuvos išlaisvinimo reikalu ir reikšmingais darbais šalpos srityje, bet taip pat kūrybiniu įnašu, kuris pasigėrėtinas muzikoje, literatūroje, dailėje.

Poetas Bernardas Brazdžionis yra vienas didžiųjų tos kūrybos atstovų, kurių darbai anksčiau ar vėliau suplausk į vieną mūsų tautinės kultūros aruodą su tomis vertybėmis, kurios sunkiausiomis sąlygomis sukuriamos tėvynėje.

Kaip vyksta kūrybos procesas, bent iš dalies atskleidė perduotas pasikalbėjimas su Bernardu Brazdžioniu, kuris įdomiai atsakinėjo į pateiktus tuo reikalu klausimus, duoda

mas pavyzdžius iš savo kūrybos. Pasikalbėjimą su juo pravedė Genovaitė Plukienė, viena iš Californijos lietuvių radijo programos redaktorių. Pasikalbėjimas buvo perpintas dainomis, sukurtais mūsų kompozitorių pagal Bernardo Brazdžionio eilėraščius. Taip skambėjo ištrauka iš Vlado Jakubėno sukurto dainos „Mylėsi Lietuvą iš tolo“ — Dainavos ansamblis, Stepo Sodeikos sukurta daina „Šiaurės pašvaistė“ — New Yorko vyrų oktetas ir ištrauka iš Julius Gaidelio sukurto „Kantata lietuviškam žodžiui“ — Šv. Kazimiero liet. parapijos choras Brocktone. Visa programa buvo aktuali ir įdomi.

„Laisvės varpas“ atlieka reikšmingą uždavinį, kiekvieną sekmadienį savo programose išskeldamas vis naujas mūsų gyvenimo aktualijas. Tai yra lyg lituanistinio švietimo papildymas.

RENGINIAI

Vasario 16 d. — Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas. 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone pamaldos. Giedos solistas Benediktas Povilavičius, prie vargonų prof. Jeronimas Kačinskas. 2-ą valandą po pietų minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių djos salėje. Kalbės inž. Jaunutis Nasvytis iš Hartford, Conn. Meninę programą atliks: lituanistinė mokykla, Bostono tautinių šokių ansamblis ir „Sodauto“ ansamblis.

Kovo 2 d. — Šv. Petro parapijos bažnyčioje šv. Mišios šv. Kazimiero garbei ir po jų Vyčių 17-tos kuopos pusryčiai salėje po bažnyčią.

Kovo 9 d. — Lietuvos Bažnyčios Kronikoms leisti svetimomis kalbomis remti kultūrinis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių djos salėje.

Balandžio 6 d. — „Laisvės varpo“ pavasarinis renginys. Balandžio 13 d. — Minkų radijo valandos 52 metų sukaktuvinis renginys.

Balandžio 20 d. — Muzikos ir literatūros popietė.

DAILININKO JULIAUS ŠPAKEVIČIAUS PASKAITA

Dailininkas Julius Špakevičius skaitys paskaitą vasario 22 d. 2 val. p.p. (punktuoliai) tema: „Bostono kultūrinės institucijos“. Paskaita vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių djos direktorių kambaryje. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. Paskaitą rengia LMF Bostono klubas.

Kaip „fryzeris“ lietuviškai?

Ar geriau „nutausti“ ar „nutautėti“?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę“. O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei nevertotini žodžiai ir posakiai. Būtinai kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m.

240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629 Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

CLASSIFIED GUIDE

NUOMOJAMA — FOR RENT

Miegamas kambarys nuomuojamas Marquette Parke. Susidomėję skambinkit 776-4513.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Ivaizy atstumų Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured. Nauji darbai ir patisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apraustą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208½ West 95th Street Tel. — GA 4-8654

REAL ESTATE

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450 Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškviatimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo neesvybes, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujam Chicago ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Neesvybių pardavimo įstaiga 6600 S. Pulaski Rd. Tel. 767-0600

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS Namų pardavimai —

valdymai — nuomavimai

Income Tax — draudimai 6529 S. Kedzie 778-2233

T A I S O M E

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SALDYTUUVUS Kreiptis į: Hermis Deckys Tel. 598-6624 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistinėlnikas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

KAS YRA KAS

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS
37 TOMAS - PAPILDYMAI

689 psl.

Kietai viršeliai.

Biografinės žinios apie lietuvių išeivijos kultūrininkus ir visuomenininkus. Naujieji lietuvių talentai. Naujai sukurtos organizacijos ir institucijos išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje. Nauji lietuviški leidiniai. Ok. Lietuvos naujieji rezistentai-disidentai. Nauji atradimai. Pastarosios mirtys.

Būtinai kiekvienai lietuvių išeivio bibliotekai.

Kaina 37.25 dol. su persiuntimu.

Illinois gyventojai prideda 2.80 valstijos mokesčiam.

Gaunamas

Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 U.S.A.

ALGIRDO GUSTAIČIO

KELIONĖS NEŽINOMUOSE

K R A Š T U O S E

Nuotaiškai aprašyti atsiminimai

iš kelionių po:

MEKSIKĄ

MALAZIJĄ

SINGAPORĄ

JAPONIJĄ

HONG KONGĄ

KINIJĄ

THAI

Autorius su dail. J.

Pautieniumi Meksikoje 1963 m.

Gaunama Drauge 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Kaina \$10.75 su persiuntimu. Illinois gyventojai dar prideda .72 valstijos mokesčio

Mūsų kolonijose

Worcester, MA

BENDRUOMENĖS VEIKOJ

Sausio 22 d. 8 val. vak. LB Worcesterio apylinkės pirm. Stasys Rudys sušaukė valdybos narius pirmam šių metų posėdžiui, Maironio Pk. patalpose.

Posėdyje buvo peržvelgti Centro valdybos ir kitų organizacijų aplinkraščiai, liečią minėjimus, spaudą, kultūrinius bei bendros veiklos reikalus. Buvo aptarta ir vietos LB veikla bei numatyti svarbesni šių metų renginiai.

LB paskutinio renginio (filmai apie Lietuvą ir R. Lapo paskaita) bei LB narių surengto kepinio išpardavimo (kurio visos pajamos paskirtos LB) finansinę padėtį pranešė izd. Algis Glodas. V-bos narė socialiniam reikalams Julija Pauliukonytė numatė tarp B-nės narių paskleisti LB Socialinių reikalų tarybos leidžiamą biuletinį. Jame talpinamos pensininkams svarbios žinios. Norintieji jį įsigyti, tesikreipia į J. Pauliukonytę.

Worcesterio Balso skyriaus pirm. Povilas Babickas pranešė apie skyriaus veiklą. Darbų aukų rinkėjų P. Babicko ir Jono Pipiro pastangomis ir šį kartą Worcesterio jį apylinkėse surinkta 1831 dol. suma, kuri šiomis dienomis įteikta Balso centrui.

Po pranešimų vyko pinigų paskirstymas. Vasario 16 proga vienbalsiai nutarta paskirti po 40 dol. LB-nei Altiui ir Viliui. Vietos liet.

radio „Aušra“ programai — 75 dol. Laikraščiams paskirta: „Draugui“, „Darbininkui“, „Dirvai“, „Pasaulio Lietuviui“ ir „Eglutei“ po 25 dol. Moterų s-gos vykdomo vajeaus Laisvės statulos remontui — 25 dol.

Peržvelgus LB numatomus renginius (Vasario 16, Motinos diena, tragiškojo birželio minėjimas, LB metinis susirinkimas) posėdis, kuriam sekretoriavo Petras Mikšys, baigtas.

Elizabeth, N.J.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas vyks vasario 16 d., sekmadienį. Jis prasidės 11-tos valandos pamaldomis lietuvių Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčioje, Ripley Place, Elizabeth, N.J. Tuo po pamaldų visi persikelsime į parapijos salę. Čia atitinkama kalbą pasakys JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys iš Philadelphia. Meninė daly pasirodys dainininkė Angelė Kiaušaitė, baigusi garsiąją Curtis konservatoriją. Fortepijono palyda — Liudas Stukas. Beje, minėjimo metu bus išstatyta daug naujų tautodailės medžio drožinių bei gintaro gaminių, kuriuos atveš Genė Popelienė iš New Yorko. Tuojau po programos apatinėje salėje bus galima už prieinamą kainą papietauti.

atsigaivinti ir pabendrauti.

LB Elizabeth apylinkės valdyba kviečia lietuvius ir lietuves gausiai dalyvauti šiame svarbiausiame metų renginyje ir parodyti mūsų tėvynės okupantui, kad mes norim ir siekiame padėti pavergtai tautai atgauti laisvę ir tautinę nepriklausomybę.

Sekmadienį, vasario 16 d., visi ateikime į Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo minėjimą.

Philadelphia, Pa.

PATIKSLINIMAS PRIE A.A. CH. ZERR NEKROLOGO

Ilgame a.a. Charles Zerr nekrologe, rašytame Broniaus Vaskaicio, buvo praleista visa pastraipa. Ji turėjo būti:

„Siek tiek pramoko lietuvių kalbos. Jonukui ir Lidijai esant mažiems, namuose visi kalbėjo tik lietuviškai. Geidė, kad jo vaikai galimai geriau pažintų savo motinos gimtąjį kraštą. Jis buvo vienas iš tų, kuris daugiau kaip dešimt metų kiekvieną seštdienį abu vaikus vedavo į Vinco Krėvės seštdieninę mokyklą, kurią jie sėkmingai baigė (10 sk.). Dabar abu vaikai kalba, skaito, rašo lietuviškai. Abu priklauso skautams, ateitininkams, tautinių šokių grupei. Šiuo metu jie priklauso JAV LJS-gos Philadelphia sk. ir Pabaltiečių Jaunimo Sąjungai. Jonukas kurį laiką buvo tos s-gos išdėininkas. Prisidėjo prie taikos ir laisvės žygio organizavimo“.

Už klaidą redakcija atsiprašo.

Lengviau yra nupinti vainiką, negu rasti jo vertą galvą.

J. W. Goethe

Mes esame tas, ką patys iš savęs padarome.

D. Borkowski

A.†A. ANNA KAUNIETIS (KAZLAUSKAS)

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1986 m. vasario 10 d., 12:10 val. p.p.

Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Anthony Kazlauskas, žmona Valeria, 2 seserys: Stella Raudis ir Sr. M. Veroneta S.S.C., 2 sūnėnai, 2 dukterėčios ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Vėlonė buvo našlė a.a. Raymond Kaunietis ir švogerka a.a. Anthony Raudis.

Priklausė Šiaulių klubui, Šv. Kazimiero seselių rėmėjų skyriui, Pranciškonų rėmėjams, Marquette Parko vyresniųjų piliečių (ketvirtadienio) klubui.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st. antradienį, vasario 11 d. ir trečiadienį, vasario 12 d. nuo 3-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 13 d. iš koplyčios 10:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę brolis, seserys ir kiti giminės.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Brangiam Tėvui Lietuvoje mirus, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkui RIMANTUI DIRVONIUI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba

Brangiam Tėvui A.†A. VYTAUTUI DIRVIANSKIUI

Lietuvoje mirus, sūnų RIMANTĄ DIRVONĮ, dukrą DANUTĘ DULKSNIENĘ, jų šeimas ir artimuosius giliai užjaučiame ir liūdime kartu.

Danutė ir Raimundas Šleniai
Danutė ir Raimundas Korzonai

A.†A. LIUCIJAI MILIERIŪTEI

mirus, mieliems draugams MARIJAI ir LEONUI MILIERIAMS, Liucijos broliams ROMUI ir KESTUČIUI reiškiamo gilią užuojautą.

Ardziai
Šleniai
Šliažiai

Brangiam tėveliui A.†A. MYKOLUI NOREIKAI

mirus, dukrai p. IRENAI ŠILKAITIENEI su šeima nuoširdi užuojauta.

Marytė ir Kazys Ambrozaičiai
Algė ir Adolfas Šležai

A.†A. Muzikui ZENONUI JONUŠUI

mirus, jo našlei ELENAI JONUŠIENEI reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Miami Lietuvių Amerikos
Piliečių Klubu dainos
vienetas BANGA

VILNIAUS ARKIVYKUPIJA, I dalis

Šioje V-to I-tje dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinarai, valdytojai, kunigai... arkivyskupija amžių bėgyje.

Sis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, koplyčioms, paminklams.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

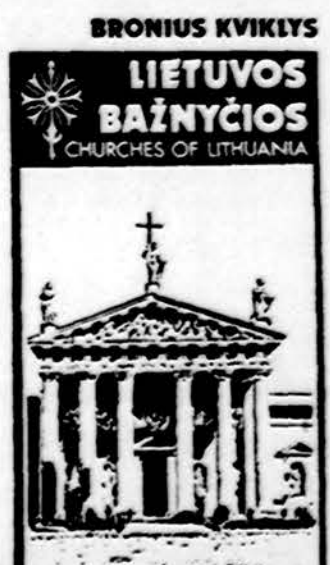
Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu—Vilniaus miesto planu, ketiais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuvių. Atspausdino Morkūno spaustuvių. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.60 valstyšio mokesčio.

Vilniaus arkivyskupija I

KRAŽIAI

Redagavo PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuvių. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Laiškas

KELETAS PASTABŲ DĖL B. NEMICKO LAIŠKO

Sausio 16 d. „Drauge“ tilpo Broniaus Nemicko laiškas „Galvokime ką rašome“, kuriame jis kaltina, kad „Elto pranešimas prasimanomų neįmanomų dalykų: 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartį Lietuva sudarė su Sovietų Sąjunga (tada jos dar nebuvo susitvėrusios) ir tos sutarties pirmąjį punktą parašęs pats Leninas savo ranka“. Ir po ilgų išvadų apie Sovietų Sąjungos sudarymą taria: „Taigi, neaišku kaipgi čia pasivaideno toji „paties Lenino ranka“?!

Dėl šių priekaištų tenka pastebėti.

Dr. K. Bobelio laiške adresuotame JAV prezidentui 1985 m. spalio 24 d. parašyta: „1920 m. liepos 12 d. taikos sutartis buvo pasirašyta tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos (mano pabraukta D.K.). Šios sutarties pirmojo straipsnio nuostatai, parašyti paties Lenino ranka, nustato, kad Rusija“ pripažįsta...

Kiek tai liečia Eltos paskelbimą, kad taikos sutartis buvo sudaryta tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos, užuot Sovietų Rusijos, tai tik perrašinėjimo paklaida. Tačiau iš esmės toks pakaitalas nėra nusikaltimas, kadangi Sovietų Rusija transformavosi į Sovietų Sąjungą ir testinimo titulu prisidėjo Sovietų Rusijos tarptautinius įsipareigojimus. Tai aiškiai išreikšta 1926 m. nepuolimo sutartyje tarp Lietuvos respublikos ir Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungos pirmame straipsnyje: „Taikos sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos, sudaryta Maskvoje 1920 m. liepos mėn. 12, kurios visi nuostatai palaiko visą savo galią ir neliečiamybę, lieka Lietuvos Respublikos ir Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungos santykių pagrindu“.

Todėl nenuostabu, kad, kalbant apie Sovietų Sąjungos tarptautinę atsakomybę, toks pakaitalas yra naudojamas. Taip pvz. jis buvo panaudotas ir Europos parlamento rezoliucijoje priimtoje 1983 m. sausio 13 d. apie padėtį Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje: „Europos Parlamentas... B. Imdamas dėmesin dvišalines taikos sutartis tarp Sovietų Sąjungos ir trijų Pabaltijo valstybių, Dorpatė (vasario 2, 1920), Maskvoje (liepos 12, 1920) ir Rygoje (rugpjūčio 11, 1920) kuriomis Sovietų Sąjunga užtikrino toms trims Pabaltijo valstybėms jų teritorinį neliečiamumą ir amžiną taiką“ (mano pabraukta D.K.).

Kažin, ar neperdaru būtų tvirtinti, kad Europos parlamentariai yra „nemokšos“?

O kaip čia, anot B. Nemicko, „pasivaideno toji „paties Lenino ranka“, tai dėl „pasivaidenimo“ B. Nemickas jos ieškojo ne ten, kur reikia. Petras Klimas, diplomatas, istorikas, taikos sutarties su Sovietų Rusija signataras savo knygoje „Iš mano atsiminimų“, išleistų 1969 m. štai ką rašo:

„Ir derybų metu nei Leninas, nei Čičerinas neužsiminė apie Kapsuko eksperimentą. Jis buvo ištrintas pirmuoju sutarties straipsniu kurį, pats Leninas, savo ranka mums suformulavęs (mano pabraukta D.K.) atsiuntė tuojau po mūsų delegacijos atvykimo į Maskvą“ (p. 254).

Ir toliau kitame puslapyje taip detalai atpasakojo tą epizodą: „Tik spėjome apdriskusiame sunkvežimyje stoti partrinkęsi man pažįstamomis gatvėmis pro namus, išdažytais ir lentomis apkaltais langais, į mums paskirtą „Kunigaiškėčių dvarą“, ten pasiskirstyti kambarius ir po kelionės atsikvėpti, kai prisistatė Kremliaus pasiuntinys, atnešęs mums voką su tokiu Lenino ranka rašytu pasveikinimu, kuris formulavo mūsų susitikimo pagrindą ir prasmę: tai buvo būsimo sutarties pirmasis punktas, kurs dabar turėjo būti amžinas ir visa sprendžiantis. Mes nepakeitėme nė vieno jo kabelio ir nediskutavome per visas derybas. Priešingai, mes juo visuose straipsniuose

rėmėmės ir visada juo vadovavomės.

Jis taip skambėjo:

„Remdamiesi Rusijos federatyvinės socialistinės tarybinės respublikos paskelbta tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be jokių užpakalinių minčių (rankraštyje buvo pasakyta: „be visokių zadnich myslai“), pripažįsta Lietuvos valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš to kio pripažinimo einančiomis juridinėmis pasekmėmis ir gera valia (po dorei vole), taip pat visiems amžiams (na viečnyje vreme) atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių į lietuvių tautą ir josios teritoriją.

Dar buvo pridėta tokia pastraipa: „Kad Lietuva priklausiusi Rusijai, tas faktas neuždėda lietuvių tautai ir josios teritorijai jokių prievolių Rusijos atžvilgiu (nikakich obiazatelstv v otnosheni k Rossii)“.

Tai buvo mums tarytum kelrodė žvaigždė to meto ūkanose. Lyg netikėta, lyg sapnuota, svajote išsivajota! Ir širdyje mes pagerbėme Leniną tur būt karščiau už komunistus, kurie neišlaikė jo amžiams pašvestos prieštarpikos“ (p. 255).

Taigi tikrai reikia pagalvoti ką rašome.

Dr. Domas Krivickas

x A. a. kun. Stasys Kulbis, SJ, ilgai dirbęs Aušros Vartų parapijoje Montrealyje, Kanadoje, po sunkios ligos mirė vasario 10 d. Velionis buvo gimęs 1910 m. sausio 14 d., kunigu įšventintas 1942 m. gegužės 13 d. Jis buvo skrajantis Kanados lietuvių kapelionas, aplankęs nuo Atlanto iki Pacifiko gyvenančius lietuvius. Velionio kūnas bus parvežtas į Chicago ir ketvirtadienį, vasario 13 d., nuo 3 iki 9 val. vak. pašarvotas Jėzuitų koplyčioje. Laidojamas iš Jėzuitų koplyčios po šv. Mišių, kurios bus 9:30 val. penktadienį, vasario 14 d., Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

x Marijonų bendradarbių Chicago apskrities susirinkimas bus trečiadienį, vasario 19 d., 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno svetainėje. Šis susirinkimas yra tuo svarbus, kad reikia rengtis ir tartis apie Marijonų bendradarbių seimą, kuris bus kovo 16 d. Taip pat yra ir kitų svarbių reikalų. Kviečiama visuomenė ne tik nariai šiame susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo vaisės. Susirinkimą kviečia valdyba.

x Dalyvaukime kartu su lietuvišku jaunimu Vasario 16 d. minėjimas. Minėjimas įvyks vasario 15 d. 7 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Programą atliks Chicago aukštesniosios lietuviškos mokyklos mokiniai. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Rengėjas Jaunimo centras.

x Krikščionybės jubilėjaus religinės programos komitetas paruošė naują dvasinio atsinaujinimo programą parapijoms. Ji bus pravedama Cicerio Šv. Antano parapijoje per keturis gavėnijos trečiadienius 7 v.v., pradedant vasario 19 d., parapijos salėje. Kryžiaus keliai trečiadienio vakarais bažnyčioje 6:30 val. vak.

x Kaziuko mugės komendantu šiemet bus skatininkas Justinas Kirvelaitis. Jis rūpinsis bendrais Kaziuko mugės tvarkos reikalais. Kaziuko mugė ruošiamas sekmadienį, kovo 2 d., Jaunimo centre.

x Lietuvos generalinės konsulės Juzės Daužvardienės pagerbimas — banketas rengiamas kovo 1 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia Lietuvių tautinės sąjungos Chicago skyrius. Dėl platesnių informacijų ar stalų rezervacijų skambinti: 460-2123 arba 737-1920.

(pr.)

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9—6 val. vak.
Sestadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 1 val. vak.
Sestadienį 9 v. iki 1 v.p.

ADVOKATAS Vytis Lietuvninkas

2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800

Kasdien 2—8 val. vak.
Sestadienį 9 v. iki 1 v.p.p.

x Aurelija Ivinskienė vasario 12 d. sukanka 98 metus amžiaus. Ji gyvena California Garden senelių namuose. Jubiliatė laikosi gerai ir nuolat skaito „Draugą“.

x Moterų sąjungos 46 kuopos susirinkimas bus vasario 22 d. 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno salėje prie „Draugo“. Bus sudėtinis masinis stalas ir renkama „Queen of Hearts“. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

x Neseniai korespondenciniu būdu pravestuose rinkimuose ateinančioms dvejim metams Lietuvių Fronto bičiuliai išsirinko naują vadovybę. Į LFB tarybą išrinkti dr. Petras Kisieliūsis, dr. Kazys Ambrozaitis, Juozas Kojelis, Algis Raulinaitis, dr. Zigmas Brinkis, Pilypas Narutis, dr. Adolfas Slezas, Bronius Nainys ir Česlovas Grincevičius. Naująją LFB centro valdybą sudarys Clevelando sambūrio bičiuliai Vincas Akelaitis, Juozas Ardyš, Juozas Mikonis, Ingrida Bublėnė ir Jonas Vasaris.

x Solistė Guoda Puzinauskaitė sopranas, akompanuojant Ramintai Lampsatytei, Hamburgo muzikos universiteto profesorei, pirmą kartą Chicago dainuos kovo 9 d. 3 val. p.p. Margučio rengiamame koncerte Jaunimo centre. Bilietai gaunami Gifts International parduotuvėje ir Margučio raštinėje.

x JAV LB Lemonto apylinkės valdybos ruošiamas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimas bus šį sekmadienį, vasario 16 d. Šv. Mišios bus atšaušamos Šv. Alfonso bažnyčioje 12:30 val. po pietų. Tuo po šv. Mišių lietuviškos mokyklos patalpose bus minėjimas. Pagrindinę kalbą pasakys inž. A. Milūnas, dabartinis Illinois respublikonų tautinių grupių tarybos pirmininkas. Meninę programą atliks Lemonto Majorio mokyklos mokiniai, vadovaujami Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės.

x Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolis, Illinois meno tarybos atstovės Mrs. Farina yra pakviestas šį penktadienį, vasario 14 d., 12 val. vidurdienyje atlikti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo programą Daily center (West Clark ir Randolph gatvių kampas). Programoje dalyvauja ir smuikininkas Herkulis Strolis. Akompanuos pianistas Robertas Mockus. Įėjimas nemokamas. Visi lietuviai, o ypač miesto centre dirbantieji prašomi dalyvauti.

x Cicerio jūrų šauliai, Edwardo Šumano pakviesti, iškels Lietuvos tautinę vėliavą vasario 15 d. 12 val. prie Lyons miesto valdybos, 53 So. La Grange Rd., La Grange, Ill.

x Beverly Shores Lietuvių klubo valdyba perdavė JAV LB visuomeninių reikalų tarybos paruoštą vasario 16 d. proga radijo programas Michigan miesto WIMS-AM, 1420. Nepriklausomybės šventės minėjimo programa bus transliuojama vasario 16 d., sekmadienį, 8:45 v. rytė.

x L.S.T. Korp! Neo-Lithuania kviečia visus dalyvauti „Širdelių šokiuose“ vasario 15 d. 8:00 v.v. Tautiniuose namuose (6422 S. Kedzie). Įėjimas 5 dol. vienam, o 8 dol. porai. Gros „Aido“ orkestras. Studentai prašomi turėti universiteto „ID“ kortelę.

(sk.)

x Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

(sk.)

x Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas iš Los Angeles atvyks į Chicago pasakyti pagrindinės kalbos Lietuvos Nepriklausomybės minėjime vasario 16 d., sekmadienį, 2 val. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Minėjimo pradžioje kalbės naujas Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza iš Chicago, „Chicago Tribune“ redaktorius H. Tynner. Meninę programą atliks Dainavos ansamblis, dir. Poskočimienė, ir Irenos Smieliauskienės vadovaujama tautinių šokių grupė „Grandis“. Minėjimą rengia Chicago lietuvių Taryba.

x Dr. Jovita M. Kerelytė, Irenos ir arch. Alberto Kerelių dukrė, prieš kurį laiką baigusi Loyolos universitete odontologiją ir dirbusi bei praktikuojanti dantų gydytoja klinikoje, nuo kovo 9 d. atidaro savo dantų gydymo kabinetą 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill., tel. 598-8101.

x Lituanistikos katedra Vasario 16-ąją šiemet švęs penktadienį, vasario 14 d., 10 val. ryto, 1250 University Hall. Kalbės Arvydas Žygas. Visi Illinois universiteto lietuvių studentai, dėstytojai ir kt. tarnautojai kviečiami dalyvauti.

x Kai kurie žemų pajamų asmenys, patenkina tam tikras sąlygas, gali gauti nuolaidą nuo namų apšildymo dujomis kainos. JAV LB Socialinių reikalų taryba priima registraciją šiai nuolaidai penktadieniais.

x Vysk. Pauliaus Baltakio sukurtas atnaujinto biurelis susirinko vasario 23 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centre. Svarstys klausimą — kodėl Jėzus? Kviečiamas visas lietuviškas jaunimas.

x Inž. Pilypas Narutis vasario 16 d., sekmadienį, tuo po šv. Mišių, kurios bus 10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicerio, skaitys paskaitą Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjime. Minėjimas bus neilgas, ir visi, kas norės, spės į pagrindinį minėjimą Marijos aukšt. mokyklos salėje.

x Kun. Valdemaras M. Cukuras, Putnam, Ct., Ateitinių federacijos dvasios vadas, mūsų rėmėjas, pratesdamas „Draugo“ prenumeratą, atsiuntė ir 22 dol. dienraščio paramai. Kun. V. M. Cukura įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką tariame nuoširdų acū.

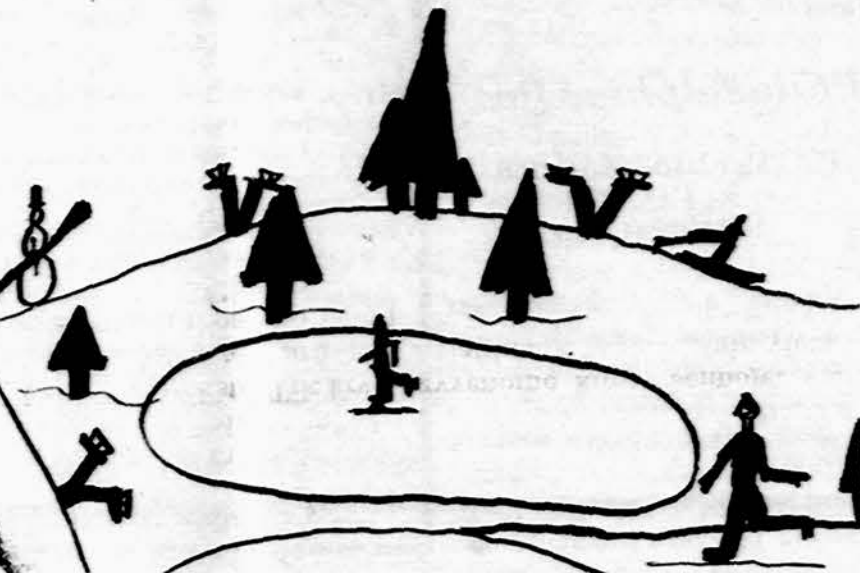
x Jonas Mikeliūnas, East Chicago, Ind., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 20 dol. jam auka. J. Mikeliūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio tariame nuoširdų acū.

x Poetė Zina Katiliškienė, Lemont, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 20 dol. auką. Po 15 dol.: Monika Lambertas, Santa Monica, Cal., Antanas Gilvydis, Evergreen Park, Ill., Jonas Mikulionis, Sterling Hts., Mich., Jonas Sabanas, Chicago, Ill., Jonas Kontautas, Centerville, Mass., B. Le-sevičius, Chicago, Ill. Visiems nuoširdus acū už rėmimą lietuviško žodžio.

x Elena Vasilūnienė, Somerville, Mass., mūsų artima bendradarbė, Cecilija Janušauskas, Chicago, Ill., Frank Lekutis, Fruitport, Mich., Stasys Mazulis, Worcester, Mass., Vytautas Vidugiris, Rancho Palos Verdes, Cal., Jonas Spurgis, Chicago, Ill., Bronė Banionis iš Chicago, A. Drungėvičius, Hartford, Ct., atsiuntė po 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Piešė Martynas

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI IR AŠ

Man Vasario 16-toji kas metai turi daugiau ir daugiau reikšmės. Su laiku vis giliau pagyvoju apie savo lietuviybę. Mano pirmas žvilgsnis į savo draugus. Jiems ši šventė tik eilinė mokslo diena. „Kas ta Lietuva, kur ji yra?“ — jie klausia. Atsakau ir trumpai paaiškinu apie lietuviybę. „Ar nėra dabar dalis Rusijos?“ — toliau klausia. Ką galiu sakyti? Politiniai nėra Sovietų Sąjungos žemė, bet realiai yra įjungta į Sovietų Sąjungą. Toliau galvoju. Kodėl man jdomu? Aš dabar gyvenu Amerikoje, tai esu amerikietis. Paversta Lietuva labai toli, net nesu jos matęs. Žinau, kad tėvai ten seniai gimė ir gyvena. Tai kas?

Vėl savyje ieškau prasmės. Man Lietuva yra labai svarbi. Atimk iš manęs lietuviybę ir dalis manęs mirs. Skausmas būtų toks, lyg koją ar ranką nupjovus. Esu lietuvis, gyvenantis Amerikoje. Gaunu iš abiejų daug įtakos. Lietuviybė sudaro mano jausmus ir būdo struktūrą, o kita dalis duos man darbą ir gyvenimą ateityje.

Savo lietuviybės aš negaliu pamatyti, tik galiu jausti ją degant mano viduje. Vasario Šešioliktoji yra lyg vaidilutė, duodanti gintaro ugnį. Jaudiu, kad liepsna ilgai ir karštai degs.

Aldas Kriaučiūnas
Detroito „Žiburio“ aukšt.
lit. m-las mokins
(„Žiburio spinduliai“)

TVANKSTĖS PILYJE

Berniukas Algis ir jo mažas draugas Taksukas Šleivys daug ir visur keliauja. Šį kartą nusikelia į istorinius laikus, patenka į Prūsų žemę. Didžiausias prūsų miestas yra Karaliaučius, seniau prūsų vadinamas Tvankste. Tik kryžiuočiai, užkariavę prūsus, pakeitė prūsų pavadinimą pakeitė vokišku. Algis ir Taksukas patekė į Tvankstės pilį sutinka daug kryžiuočių. Nu-galėjęs milžiną, išvaduoja belaisvius lietuvius. Jo draugas Taksukas daug jam padeda kovoje su priešais.

Norėdami sužinoti kaip jie kovojo, kaip jie nugalėjo kryžiuočius, turėtumėte paskaityti pačią naująją knygą, parašytą Algirdo Gustaitio „Algis Trakys ir Taksukas Šleivys Tvankstės pilyje“. Knyga gražiai iliustruota dailininkės Aldonos Audronytės-Variakojienės ir Vilijos Variakojytės. Ją išleido Švietimo taryba. Kaina 3 dol. su persiuntimo daugiau. Patarčiau visiems įsigyti ir perskaityti. Galite prašyti savo mokytojų, kad jie jums padėtų įsigyti.

Redaktorius

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Jonas Minelga

DRAUGAI

Su pikčiurna šaltuku
Mudu vis gražiuoju.
Jam tuksenant kaltuku,
Aš ledu važiuoju.

Kepurėlė ant ausų,
Ant kojų batų.
Reikia — saulę už dausų
Veža Grigo Ratai.

Rogės lekia — nebaugu!
Švilpdamas važiuoju.
O su šakčiu, su draugu,
Mudu vis gražiuoju.

GALVOSŪKIO NR. 67 ATSAKYMAS

1) Žuvis, 2) paukštis, 3) paukštis, 4) žuvis, 5) paukštis, 6) žuvis, 7) žuvis, 8) žuvis, 9) paukštis, 10) žuvis, 11) paukštis, 12) paukštis.

GALVOSŪKIO NR. 68 ATSAKYMAS

Statinė yra padaryta iš sujungtų lankų.

GALVOSŪKIO NR. 69 ATSAKYMAS

1	2	3	4		
5	6	7	8	17	18
9	10	11	12	19	20
13	14	15	16		
	22			26	
25		3			
	24				27
		29			
				30	
28					

Nupieštame kvadrato yra 30 įvairaus dydžio kvadratų. Žiūrėkite 6 brėžinėlius.

GALVOSŪKIO NR. 70 ATSAKYMAS

Kad skiemens yra trumpi, rodo raidės (balsės) i ir u.

GALVOSŪKIS NR. 86

Ar federalinis įstatymas leidžia vesti savo našlės seserį? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 87

Jei turi tik vieną degtuką ir įėjini į šaltą kambarį, kuriame yra žibalinė lempa, alyvinis šildytuvas ir krosnelė kurenama malkomis. Ką pirmiausia uždegsi, kad susišildytum? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 88

Kiek gimtadienių gali turėti vidutinio amžiaus vyras ir vidutinio amžiaus moteris? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 89

Meškeriojotjas apskaičiavo, kad važiuodamas dviračiu 10 mylių per valandą laiko, prie ežero nuvažiuos vieną valandą po saulės užtekėjimo. Jei važiuos 15 mylių greičiu per valandą, jis bus prie ežero vieną valandą prieš saulę. Apskaičiuokite, kokių greičiu meškeriojotjas turėtų važiuoti, kad prie ežero būtų saulė teikant? (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 90

(Žiūrėkite piešinį) Lelytėje yra daug takų takelių. Pamėginkite jais pasivaikščioti. (5 taškai)

JEI TURĖČIAU DAUG PINIGŲ

Jei turėčiau daug pinigų, nusipirkčiau karališką namą. Kiekviename kambaryje būtų aksominis kilimas. Turėčiau daug tarnų ir tarnaičių. Visuose kambariuose būtų šilkinės užuolaidos. Auginėčiau daug spalvingų ir lapuotų gėlių. Pripirkčiau žaislų visiems savo vaikams ir kailinių sau. Turėčiau minkščiausias sofas ir fotelius. Lovos būtų karališko dydžio ir turėtų medžiaginius stogelius. Duotčiau labai daug pinigų vaikams Afrikoje. Nusipirkčiau auksinių apyrankių, apykaklių ir deimantinių žiedų. Turėčiau limuziną su raudonom aksominėmis sėdynėmis ir soferiu.

Visa tai ir daugiau turėčiau, jei būčiau turtinga...

Baltija Udrytė,
„Židinio“ neakivaizdinės
lit. mokyklos 6 sk. mokinė

MEDŽIŲ LAPŲ KILIMAS

Rudenį medžių lapai pakeičia spalvą. Yra labai gražūs, visokių spalvų. Man patinka rinkti lapus ir žaisti lapuose. Medžių lapai dengia žemę ir atrodo, lyg kilimas. O medžiai be lapų laukia žiemos.

Dalytė Cirušytė,
Toronto Maironio lit.
m-las mokinė. Kanada
(Maironio mokyklos metraštinė)

VOVERYTĖS

Rudenį voverytės renka riešutus, giles ir sunėša į savo namelius. Voverytės sunėša daug, kad turėtų ką valgyti per visą žiemą.

Vilija Dobilaitė,
Toronto Maironio lit.
m-las mokinė. Kanada
(Maironio mokyklos metraštinė)

Per Užgavėnės nereikia šukuoti plaukų, tai utelių nebus. Arba: tada visus metus neįžėstės galva. (Jurbarkas).

Turėjau progos palaikyti „koalą“ meškiuką ir pašerti kengūras.

Laikas greitai bėgo. Aš paskambinau tėveliams tris kartus. Nors buvau jų pasiilgęs, bet dar nenorėjau grįžti į Ameriką. Per greitai atėjo grįžimo diena. Australiečiai apdovanojo mus gražiomis dovanomis. Atsisveikinome su naujai įgytais draugais.

Po daug skridimo valandų atsiradome Los Angeles mieste. Tėveliai ir sesutė jau laukė manęs. Jaučiausi laimingas pasiekęs namus. Tik liūdna, kad taip greitai laikas prabėgo. Buvau pavargęs po ilgos kelionės ir nelabai patenkintas, kad už kelių dienų vėl reikės grįžti į mokyklą.

Erikas Frankenas,
Los Angeles Šv. Kazimiero
lit. parap. m-las mokins
(„Spindinčios mintys“)

Užgavėnės negalima malti, verpti, grūsti, siūlai sukti, virves vyti. Jeigu mali ar siūlus suki, tai avelės durnavoja (kvaituliu sukasi). Virvių nesuka, kad nebūtų verpetais susukti linai ar kanapės (nuo vėjų, audros). Rūbų nevelėja (neplauna), kad marškiniuose utelių nebūtų. Kas velėja (plauna), tą brudas užpuola. Negrūda, kad nebūtų didelių vėjų ir audrų, nes tada negali žmonės nei plauti, nei rauti (linus). (Tverėčius).

Užgavėnės negalima, kad vėjas trobų neplėšytų (Kaltinėnai).

Kas pyksta, tam ragai dygsta (Rokiškis).

Tupi kaip višta ant kiaušinių.